
AB ÇERÇEVESİ EĞİTİMCİLERİN DİJİTAL YETERLİLİKLERİ RAPORU (KKEF UYGULAMASI)

İÇİNDEKİLER

1.	Giriş	1
2.	Öğretim Elemanlarının Bölümlere Göre Dağılımı.....	4
3.	Öğretim Elemanlarının Öğretim Süreçlerinde Dijital Teknolojileri Kullanım Süreleri	5
4.	Öğretim Elemanlarının Pandemi Öncesinde Uzaktan Ders Verme Durumları.....	5
5.	Öğretim Elemanlarının Öğretim Süreçlerinde Dijital Araçları Kullanım Durumları.....	6
6.	Pandemi Öncesinde Dijital Teknolojileri Sınıf Ortamında Kullanım Süresi Yüzdesi	7
7.	Dijital Teknolojileri Kullanım Durumunun Tanımlanması	7
8.	Kurumdaki Çalışma Ortamının Dijital Teknolojiler ve Altyapı Açısından Değerlendirilmesi	8
9.	Öğretim Elemanlarının Dijital Yeterlilik Seviyeleri	8
9.1.	Mesleğinde Dijital Becerilerin Kullanımı.....	10
9.2.	Dijital Kaynaklar	12
9.3.	Öğretme ve Öğrenme.....	13
9.4.	Değerlendirme.....	15
9.5.	Öğrencilerin Güçlendirilmesi	17
9.6.	Öğrencilerin Dijital Yetkinliklerinin Desteklenmesi	19
10.	Cinsiyete Göre Dijital Yeterlilik Seviyeleri	21
11.	Yaş Gruplarına Göre Dijital Yeterlilik Seviyeleri	22
12.	Unvana Göre Dijital Yeterlilik Seviyeleri.....	23
13.	Pandemi Öncesinde Dijital Teknolojileri Öğretim Süreçlerinde Kullanım Yüzdesi.....	25
14.	Sonuç	25

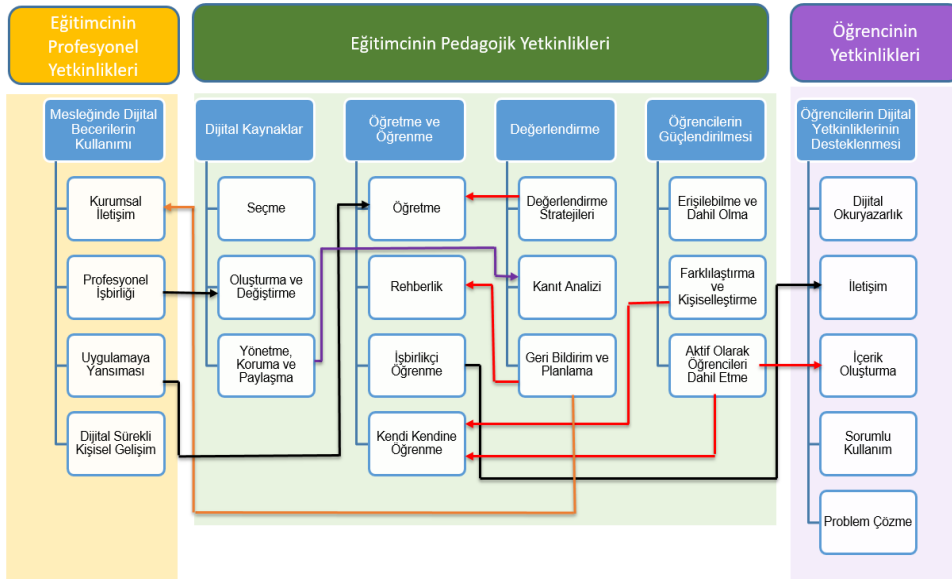
ŞEKİLLER TABLOSU

Şekil 1. Eğitimde Avrupa Birliği dijital yetkinlikler çerçevesi (DigCompEdu)	1
Şekil 2. Çalışmaya katılan öğretim elemanlarının bölümlere göre dağılımı	4
Şekil 3. Öğretim elemanlarının öğretim süreçlerinde dijital teknolojileri kullanım sürelerinin dağılımı. 5	
Şekil 4. Öğretim elemanlarının pandemi öncesinde uzaktan ders verme durumları	5
Şekil 5. Öğretim elemanlarının öğretim süreçlerinde dijital araçları kullanım durumları	6
Şekil 6. Öğretim elemanlarının pandemi öncesinde dijital teknolojileri kullanım süresi yüzdelerinin dağılımı	7
Şekil 7. Öğretim elemanlarının dijital teknolojileri kullanım durumları	7
Şekil 8. Öğretim elemanlarının çalışma ortamlarına ilişkin görüşleri	8
Şekil 9. Genel dijital yeterlilik durumunun seviyelerine göre dağılımı	9
Şekil 10. Öğretim elemanlarının dijital yeterlilik seviyelerinin dağılım yüzdeleri.....	10
Şekil 11. Mesleğinde dijital becerilerin kullanımı boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı	10
Şekil 12. Dijital kaynaklar boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı	12
Şekil 13. Öğrenme ve öğretme boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı	13
Şekil 14. Değerlendirme boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı.....	15
Şekil 15. Öğrencilerin güçlendirilmesi boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı.....	17
Şekil 16. Öğrencilerin dijital yetkinliklerinin desteklenmesi boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı	19
Şekil 17. Öğretim elemanlarının cinsiyete göre dağılımı	21
Şekil 18. Cinsiyete göre dijital yeterlilik seviyelerinin dağılımı	21
Şekil 19. Öğretim elemanlarının yaş aralıklarına göre dağılımı	22
Şekil 20. Yaş gruplarına göre dijital yeterlilik seviyelerinin dağılımı.....	22
Şekil 21. Çalışmaya katılan öğretim elemanlarının unvanlara göre dağılımı.....	23
Şekil 22. Unvanlara göre dijital yeterlilik seviyelerinin dağılımı	24
Şekil 23. Pandemi öncesinde dijital teknolojilerin öğretim süreçlerinde kullanım yüzdesi	25

1. Giriş

Yükseköğretimde dijital dönüşüme yönelik çalışmalar hem ülkemizde hem de dünya genelinde yürütülmektedir. Bu anlamda uluslararası faaliyetler yürüten Educause, JISC ve DigCompEdu gibi oluşumlar ön plana çıkmaktadır. Bu oluşumlar, dijital olgunluk ve yeterliliklerden ne anlaşılması gerektiği ile ilgili çerçeve çalışmalarını oluşturmuşlar ve bu çerçeveye yönelik uygulamaları başlatmışlardır. Atatürk Üniversitesi olarak Avrupa Birliği tarafından oluşturulmuş olan Dijital Yetkinlikler çerçevesini Türkiye’de ilk defa bir yükseköğretim kurumunda uygulayarak sonuçlarını analiz etmekteyiz. Bu çalışma ile yükseköğretimde dijital dönüşümün en önemli paydaşlarından birisi olan öğretim elemanının dijital yetkinliği ve geliştirmesi gereken yönlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Elde edilen sonuçlar üniversitemizdeki öğretim elemanlarımızın dijital yetkinliklerin geliştirilmesine yönelik bir stratejik planlama yapılması açısından önem taşımaktadır. Dijital dönüşüm ve yazılım ofisi tarafından yürütülen bu çalışmanın ilk aşaması olarak Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının dijital yeterlilikleri “Eğitimde Avrupa Birliği Dijital Yetkinlikler Çerçevesi”ne dayalı olarak değerlendirilmiştir.

Eğitimde Avrupa Birliği Dijital Yetkinlikler Çerçevesi

Şekil 1. Eğitimde Avrupa Birliği dijital yetkinlikler çerçevesi (DigCompEdu)

Şekil 1’de verilen “Eğitimde Avrupa Birliği Dijital Yetkinlikler Çerçevesi” 6 boyut ve 22 ölçekte eğitimcinin dijital yeterliliğini ölçmektedir. Bu boyutlardaki ölçütlerin bazıları birbirleri ile etkileşim içerisinde olup, bu etkileşimler yine Şekil 1 üzerinde gösterilmiştir. Örneğin “mesleğinde dijital becerilerin kullanımı” boyutunun “uygulamaya yansımaları” ölçütü doğrudan “öğrenme ve öğretme” boyutunun “öğretme ölçütünü” etkileyen bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Ya da “öğrencilerin güçlendirilmesi” boyutunun “farklılaştırma ve kişiselleştirme” ölçütü yine “öğrenme ve öğretme” boyutunun “kendi kendine öğrenme” ölçütünü etkilemektedir.

Üniversitemiz tarafından uyarlanarak öğretim elemanlarımızın kullanımına sunulan bu değerlendirme aracının pilot uygulaması Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi’nde gerçekleştirilmiştir.

Toplam 35 sorudan oluşan bu araçta, 13 soru öğretim elemanlarının demografik özelliklerini ve dijital teknolojileri kullanım durumlarını ortaya çıkarmaya yöneliktir. Öğretim elemanlarının dijital yeterlilikleri de 6 boyutta 22 soruyla ölçülmüştür. Bu araç, Eğitimciler için Avrupa Dijital Yetkinlikler Çerçevesine (DigCompEdu) dayanmakta olup, ilgili boyutlara ilişkin yetkinlikler altı farklı yeterlilik seviyesinde (A1, A2, B1, B2, C1, C2) açıklanmaktadır. Bu yeterliliklerde A1 en alt düzeyi, C2 ise en üst düzeyi ifade etmektedir. Aracın her bir boyutunun açıklaması ve değerlendirme aracında yer alan soru sayısı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.

Eğitimciler için Dijital Yeterlilikler Ölçeği Boyutları

	Boyut	Açıklama	Soru Sayısı
1. Boyut	Mesleğinde Dijital Becerilerin Kullanımı	Eğitimcilerin dijital yeterlilikleri, dijital teknolojilerin sadece sınıf ortamında eğitim-öğretim amaçlı kullanılmasıyla sınırlı değildir. Bunun yanında, diğer eğitimciler, öğrenciler, bilim toplulukları ve eğitimle ilgili tüm paydaşlarla mesleki etkileşim kurmayı, kişisel mesleki gelişim sağlamayı ve sürdürmeyi kapsamaktadır. Ayrıca eğitim-öğretim süreçleri için en iyi uygulamaları bulmak için sürekli yeniliklere açık olmayı da gerektirmektedir.	4
2. Boyut	Dijital Kaynaklar	Yükseköğretim kurumlarında görev yapan eğitimcilerin geliştirmesi gereken temel yeterliliklerden biri de öğretimi desteklemek için öğrenme hedeflerine ve öğrenci grubuna uygun dijital eğitim kaynaklarının belirlenmesi, gerektiği takdirde uygun şekilde değiştirilmesi, yeniden oluşturulması ve paylaşılmasıdır. Aynı zamanda, eğitimcilerin dijital içerikleri bilinçli bir şekilde nasıl kullanacakları ve yöneteceklerinin farkında olmaları gerekir. Bu kapsamda kaynakları kullanırken, değiştirirken ve paylaşırken telif hakkı kurallarına saygı duymalı ve kişisel verileri nasıl koruyacaklarının farkında olmaları gerekir.	3
3. Boyut	Öğretme ve Öğrenme	Eğitimcilerin dijital yeterlilikleri kapsamındaki en temel yetkinliklerden biri de dijital teknolojilerin kullanımını öğretme ve öğrenme sürecinin farklı aşamalarına uygun olarak tasarlamak, planlamak ve uygulamaktır. Ancak, öğretme ve öğrenme sürecinde dijital teknolojilerin kullanımında öğrenci merkezli bir anlayışın benimsenmesi gerekmektedir.	4
4. Boyut	Değerlendirme	Dijital teknolojiler mevcut değerlendirme stratejilerini geliştirmekte ve yeni ve daha iyi değerlendirme yöntemlerinin ortaya çıkmasına olanak sağlamaktadırlar. Ayrıca, dijital teknolojiler kullanılarak yürütülen eğitim-öğretim ortamlarında öğrencilerin gerek bireysel gerekse etkileşime dayalı eylemlerine ilişkin olarak kaydedilen dijital verilerin analiz edilmesi yoluyla, eğitimcilerin kişiye özel ve amaçlı geri bildirim ve destek sağlamaları mümkündür.	3
5. Boyut	Öğrencilerin Güçlendirilmesi	Dijital teknolojilerin eğitim süreçlerini destekleme yönündeki en önemli özelliklerinden biri de öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlama ve sürdürmeye yönelik potansiyelidir. Dijital teknolojiler ayrıca her öğrencinin yeterlilik seviyesine, ilgi alanlarına ve öğrenme ihtiyaçlarına yönelik, uyarlanmış öğrenme etkinlikleri sunmak için de kullanılabilir. Ancak dijital teknolojilerin eğitim süreçlerine entegrasyonunda öğrenciler arasındaki mevcut eşitsizlikleri (örneğin dijital teknolojilere erişimde) azaltmaya ve özel eğitim ihtiyacı olanlar dâhil olmak üzere tüm öğrenciler için erişilebilirliği sağlamaya özen gösterilmelidir.	3
6. Boyut	Öğrencilerin Dijital Yetkinliklerinin Desteklenmesi	Öğrencilerin dijital okuryazarlık düzeylerini geliştirebilmesi yönünde desteklenmesi, eğitimcilerin dijital yeterliliklerinin temel bileşenlerinden biridir.	5
7	Demografik Bilgiler	Öğretim elemanlarının demografik özelliklerini ve dijital teknolojileri kullanım durumlarını ortaya çıkarmaya yönelik sorulara yer verilmiştir.	13
		Toplam Soru Sayısı	35

Kullanılan araçta sorulara verilen cevaplar 0 ile 4 arasında puanlanmış ve bu puanlar toplanarak her bir boyutta alt toplamlar ve genelde bir toplam puan elde edilmiştir. Her bir boyuttan alınan toplam puana göre dijital yeterlilik seviyeleri Tablo 2’de verilmiştir. Ayrıca, her bir boyutun dijital yeterlilik seviyesi belirlenirken kullanılan puan aralıkları Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 2.

Dijital Yeterlilik Seviyeleri

0-19 puan	A1 (Başlangıç): Dijital teknolojileri kullanarak becerilerin geliştirilmesi gerekmektedir. Öğretim elemanı, öğretim stratejilerini anlamlı şekilde geliştirmeye odaklanarak bir sonraki eğitim-öğretim dönemi için bir veya iki tane yeterlilik seçerek kendini geliştirmeye başlayabilir. Bu çerçevede üniversite tarafından gerçekleştirilen webinarlar, kitlesel açık çevrim içi ders platformlarındaki eğitimler vb. fırsatlar takip edilerek katılım sağlanması önerilmektedir.
20-33 puan	A2 (Kâşif): Öğretim elemanı dijital teknolojilerin potansiyelinin farkında olup, pedagojik ve profesyonel pratiğini geliştirmek için bunları araştırmakla ilgilenmektedir. Bazı alanlarda dijital teknolojileri kullanmaya başladığı görülmektedir. Meslektaşlarıyla iş birliği ve fikir alışverişi yaparak dijital uygulama ve beceri repertuarını daha da güçlendirebilir ve böylelikle yetkinliğini artırabilir.
34-49 puan	B1 (Bütünleştirici): Dijital teknolojileri çeşitli bağlamlar ve amaçlar doğrultusunda uygulamaların önemli bir kısmı ile bütünleştirebilmektedir. Profesyonel katılımların çeşitli yönlerini geliştirmek için bunları yenilikçi bir şekilde kullanmaktadır. Uygulama repertuarını genişletmek için isteklidir. Öğretim elemanı hangi araçların hangi durumlarda en iyi sonuç verdiğini ve dijital teknolojilerin pedagojik stratejilere ve yöntemlere uyarlanmasına ilişkin anlayışı artırmak için işbirlikçi çalışmalarla kendine biraz daha zaman ayırmaya odaklanabilir.
50-65 puan	B2 (Uzman): Öğretim elemanı profesyonel faaliyetlerini geliştirmek için güvenli ve yenilikçi çeşitli dijital teknolojileri kullanmaktadır. Belirli durumlar için dijital teknolojileri bilerek seçmekte olup farklı dijital stratejilerin yararlarını ve sakıncalarını anlamaya çalışmaktadır. Henüz denememiş olduğu birçok şey olduğunu bilerek meraklı ve yeni fikirlere açıktır. Denemeyi, strateji repertuarını genişletme, yapılandırma ve birleştirme aracı olarak kullanmaktadır. Uzmanlığını diğer öğretim elemanlarıyla paylaşımlarda bulunarak daha aktif olarak kullanmaktadır.
66-80 puan	C1 (Lider): Öğretim elemanın pedagojik ve profesyonel uygulamaları geliştirmek konusunda dijital teknolojileri kullanmak için tutarlı ve kapsamlı bir yaklaşımı vardır. Herhangi bir durum için en uygun olanı nasıl seçeceğini bildiği geniş bir dijital strateji repertuarına sahiptir. Eğitim-öğretim uygulamalarını sürekli olarak geliştirdiği ve yansıttığı anlaşılmaktadır. Yeni gelişmeler ve fikirler hakkında sürekli bilgi sahibi olmayı tercih eder ve diğer öğretim elemanlarının, eğitim ve öğretimi geliştirmek için dijital teknolojilerin potansiyelini yakalamasına yardımcı olmaktadır. Öğretim elemanı biraz daha denemeye ve gelişime hazırsa, bir “lider” olarak, yetkinliğin son aşamasına erişebilir.
80 üstü puan	C2 (Öncü) : Öğretim elemanı lider olduğu yenilikçi dijital ve pedagojik uygulamaların yeterliliğini sorgulamaktadır. Bu uygulamaların kısıtlamaları veya sakıncaları konusunda endişe duymakta ve eğitimi daha da fazla geliştirme fikriyle hareket etmektedir. Son derece yenilikçi ve karmaşık dijital teknolojiler dener ve/veya yeni pedagojik yaklaşımlar geliştirmektedir. Yenilikte öncü ve diğer öğretim elemanları için de yol gösterici bir rol oynamaktadır.

Tablo 3.

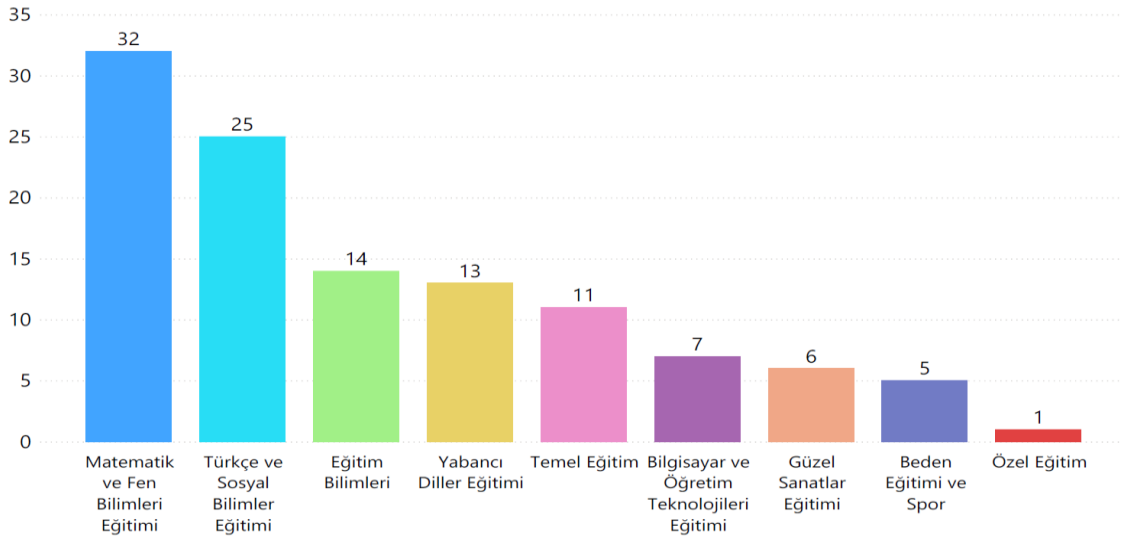
Boyutlara Göre Dijital Yeterlilik Kategorileri

Yeterlilik Seviyeleri	1.ve 3. Boyutlar	2.,4. ve 5. Boyutlar	6. Boyut
Başlangıç (A1)	4 puan	3 puan	5-6 puan
Kâşif (A2)	5-7 puan	4-5 puan	7-8 puan
Bütünleştirici (B1)	8-10 puan	6-7 puan	9-12 puan
Uzman (B2)	11-13 puan	8-9 puan	13-16 puan
Lider (C1)	14-15 puan	10-11 puan	17-19 puan
Öncü (C2)	16 puan	12 puan	20 puan

Bu değerlendirme aracındaki soruları Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi'nde görev yapmakta ve ders vermekte olan 114 öğretim elemanı (33 kadın, 81 erkek; 25-67 yaş arası) cevaplandırmıştır. Çalışmaya 37 Profesör, 36 Doçent, 33 Doktor Öğretim Üyesi ve 8 Öğretim Görevlisi katılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar, başlıklar halinde aşağıda sunulmuştur.

2. Öğretim Elemanlarının Bölümlere Göre Dağılımı

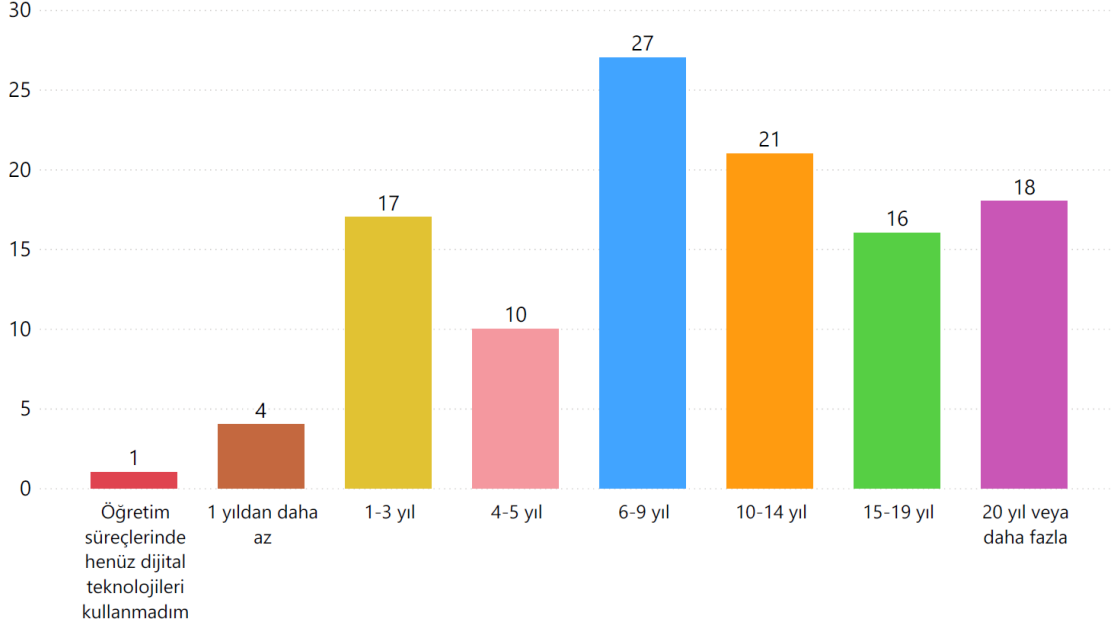
Çalışmaya katılan öğretim elemanlarının bölümlere göre dağılımı Şekil 2' de sunulmuştur. Çalışmaya en fazla matematik ve fen bilimleri eğitimi bölümünden (n=32) ve Türkçe ve Sosyal Bilimler eğitimi bölümünden (n=25) öğretim elemanı katılım sağlamıştır.

Şekil 2. Çalışmaya katılan öğretim elemanlarının bölümlere göre dağılımı

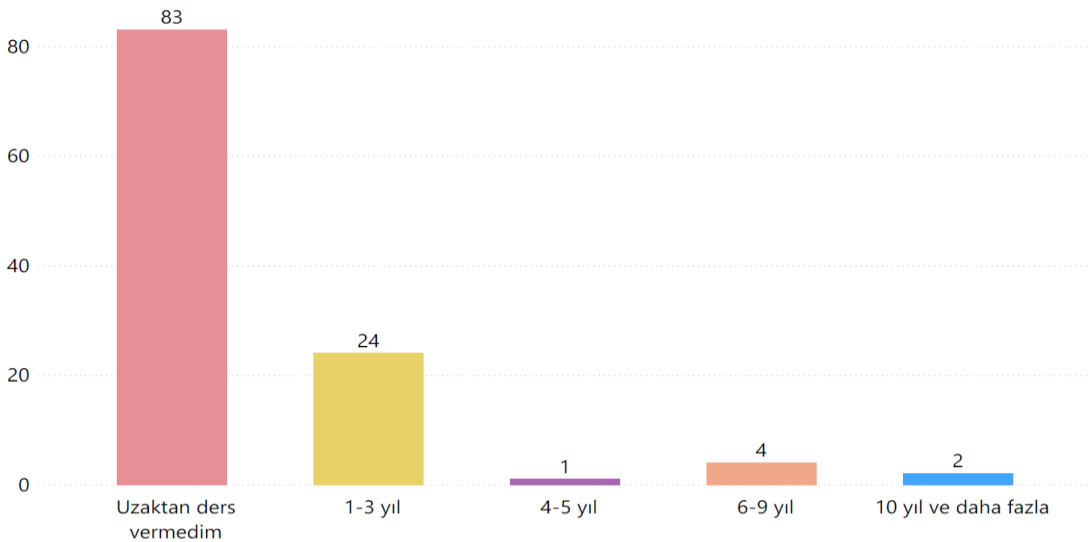
3. Öğretim Elemanlarının Öğretim Süreçlerinde Dijital Teknolojileri Kullanım Süreleri

Şekil 3. Öğretim elemanlarının öğretim süreçlerinde dijital teknolojileri kullanım sürelerinin dağılımı

Şekil 3 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretim elemanlarının %70'in üzerinde bir bölümünün dijital teknolojileri öğretim süreçlerinde uzun bir süredir kullandığı görülmektedir (6 yıl ve fazla). 3 yıldan daha az bir süredir bu teknolojileri kullananların oranı ise %20 olarak görülmektedir. Bu durumda Pandemi süreciyle beraber derslerinde dijital teknolojileri kullanmaya başlayan öğretim üyelerinin oranının en fazla %20 civarında olabileceği ve öğretim üyelerinin %80'inin Pandemi döneminden önce de derslerinde bu teknolojileri kullanmakta olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

4. Öğretim Elemanlarının Pandemi Öncesinde Uzaktan Ders Verme Durumları

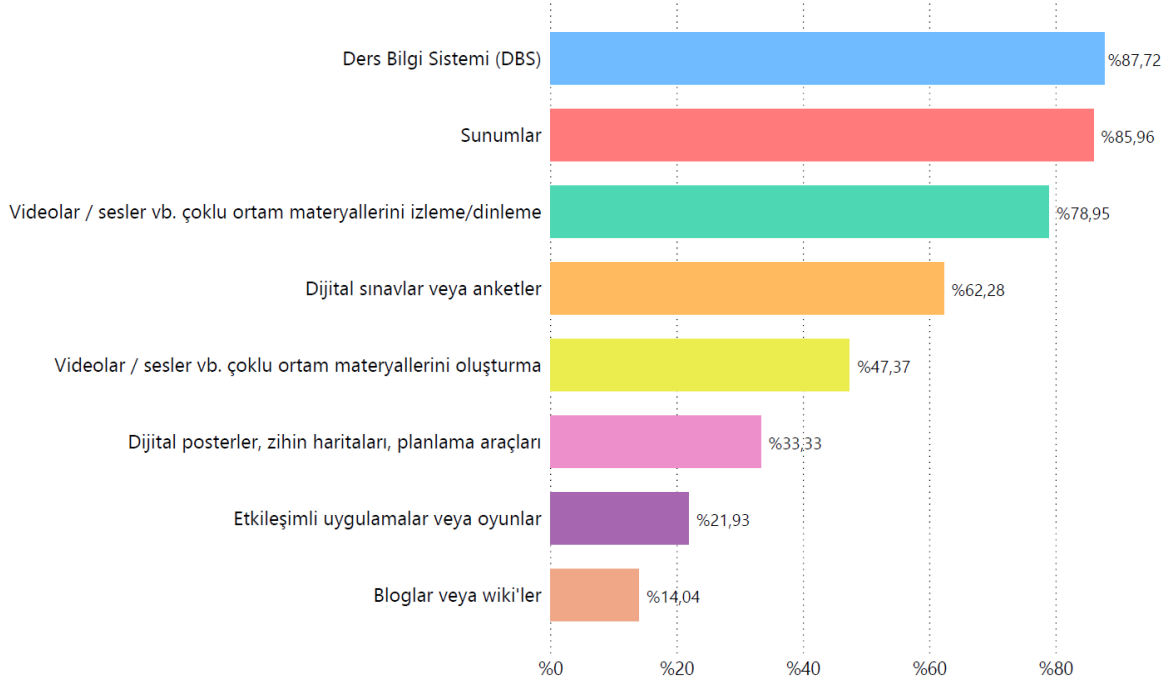

Şekil 4. Öğretim elemanlarının pandemi öncesinde uzaktan ders verme durumları

Şekil 4 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretim elemanlarından 83 kişinin pandemi öncesinde uzaktan ders vermediği, 24 kişinin 1-3 yıl arasında ders verdiği, 2 kişinin ise 10 yıl ve daha fazla bir sürede uzaktan eğitim yöntemiyle ders verdiği görülmektedir. Öğretim elemanları sınıflarında dijital teknolojiyi kullanmalarına rağmen, büyük çoğunluğunun bu tecrübelerini uzaktan ders verme şeklinde kullanmadıkları anlaşılmaktadır.

5. Öğretim Elemanlarının Öğretim Süreçlerinde Dijital Araçları Kullanım Durumları

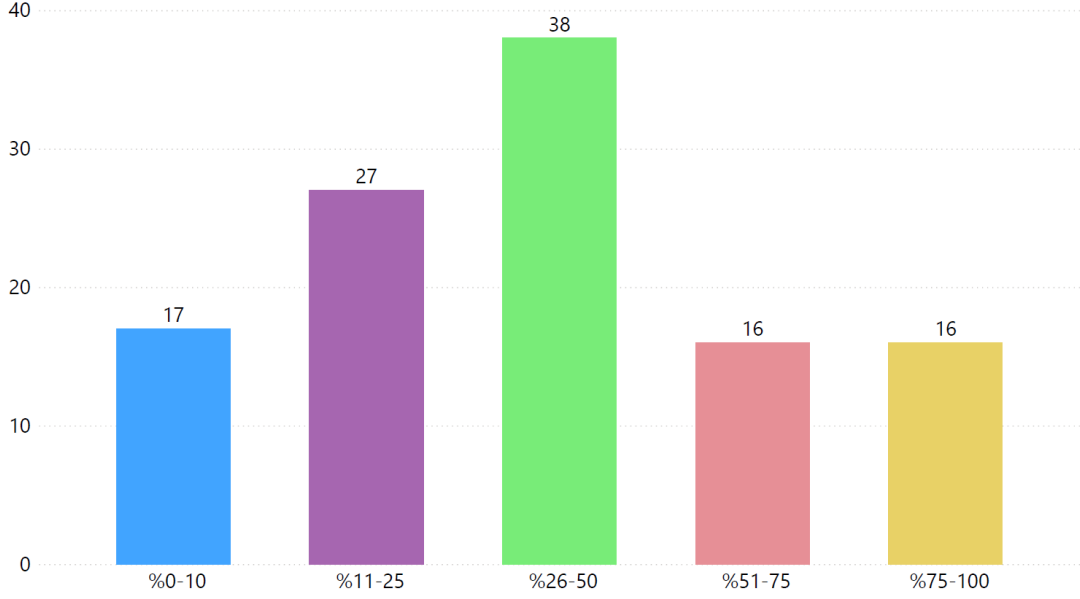

Şekil 5. Öğretim elemanlarının öğretim süreçlerinde dijital araçları kullanım durumları

Şekil 5 incelendiğinde öğretim elemanlarının öğretim ve öğrenim süreçlerinde kullanılan dijital araçlar içerisinde sırasıyla ders bilgi sistemi, dijital sınavlar ve anketler, sunumlar ve video/sesler vb. çoklu ortam materyallerini izleme /dinleme araçlarının daha yoğun olarak kullanıldıkları görülmektedir. Ders bilgi sistemi ile dijital sınavlar ve anketlerin kullanım oranının yüksek çıkması pandemi nedeniyle eğitim süreçleri ile ilgili faaliyetlerin DBS üzerinden gerçekleştirilmesi ve sınavların dijital ortamlarda yapılmasından kaynaklanmaktadır. Dijital posterler, zihin haritaları, planlama araçları, etkileşimli uygulamalar veya oyunlar ile bloglar veya wiki'lerin öğretim ve öğrenim süreçlerinde diğer dijital araçların kullanımına göre daha az tercih edilen araçlar arasında yer almaktadır.

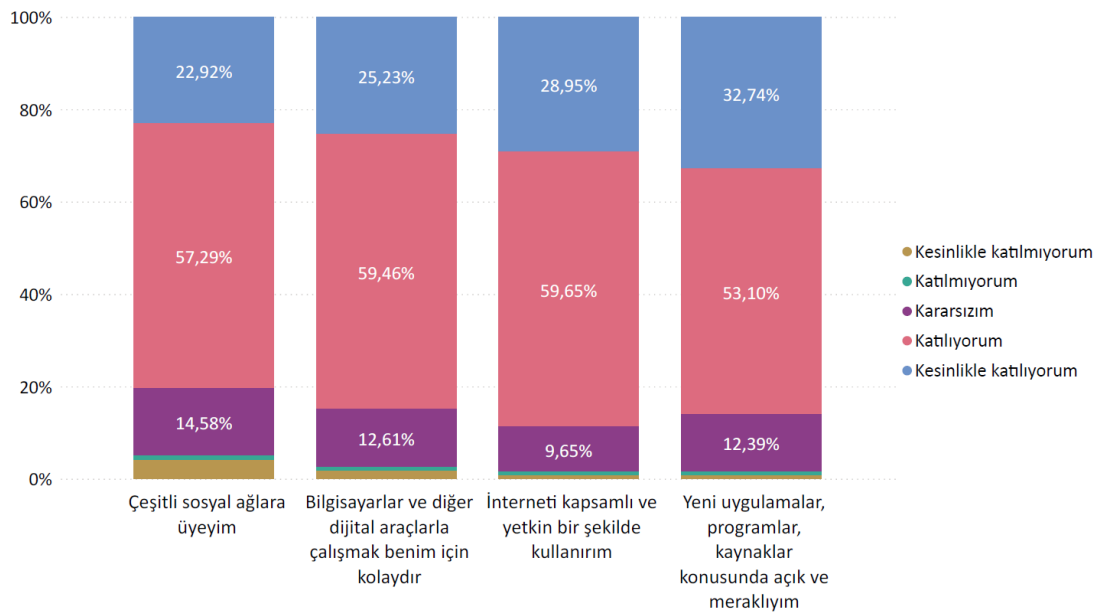
6. Pandemi Öncesinde Dijital Teknolojileri Sınıf Ortamında Kullanım Süresi Yüzdesi

Şekil 6. Öğretim elemanlarının pandemi öncesinde dijital teknolojileri kullanım süresi yüzdelерinin dağılımı

Çalışmaya katılan öğretim elemanlarından 17 kişinin pandemi öncesinde dijital teknolojileri sınıf ortamındaki öğretim süresinin %0-10 'unda kullandıkları, 38 kişinin ise dijital teknolojileri sınıf ortamındaki öğretim süresinin %26-50'sinde kullandıkları Şekil 6'da görülmektedir. Pandemi döneminde öğretim elemanları öğretim süreçlerini tamamen çevrimiçi olarak uzaktan eğitim yöntemleriyle gerçekleştirdiklerinden daha önce dijital teknolojilere öğretim süreçlerinde az yer veren öğretim elemanları da farklı dijital teknolojileri deneyimlemek durumunda kalmışlardır.

7. Dijital Teknolojileri Kullanım Durumunun Tanımlanması

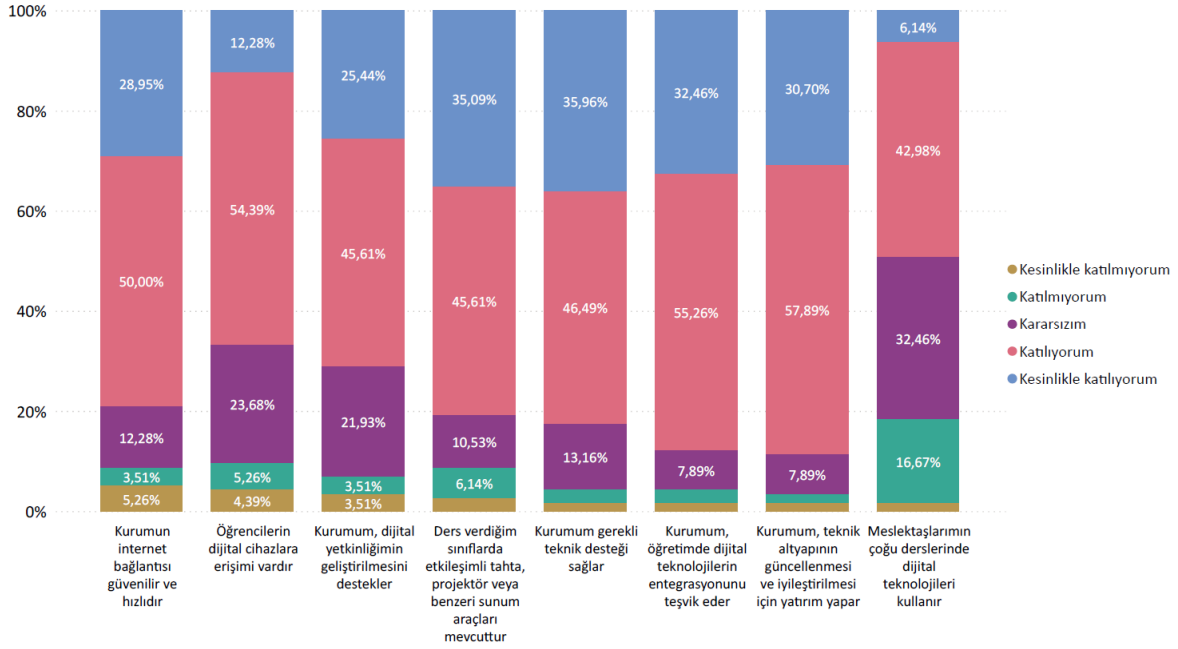

Şekil 7. Öğretim elemanlarının dijital teknolojileri kullanım durumları

Şekil 7'ye göre öğretim elemanlarının %59,46'sı bilgisayar ve diğer dijital araçlarla çalışmanın kolay olduğunu belirtirken, %1'den daha azı ise bu ifadeye kesinlikle katılmadığını belirtmiştir. Çalışmaya katılanların %59,65'i interneti kapsamlı ve yetkin bir şekilde kullanırken, %1'den daha azı bu fikre katılmadığını belirtmiştir.

8. Kurumdaki Çalışma Ortamının Dijital Teknolojiler ve Altyapı Açısından Değerlendirilmesi

Şekil 8. Öğretim elemanlarının çalışma ortamlarına ilişkin görüşleri

Şekil 8 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretim elemanlarının %78,95'i kurumun internet bağlantısının güvenilir ve hızlı olduğunu, %71,05'i kurumun öğretim elemanının dijital yetkinliğini geliştirmesini desteklediğini, %82,48'i gerekli teknik desteğin sağlandığını, %87,92'si eğitimde dijital teknolojilerinin entegrasyonunun teşvik edildiğini, %88,59' gerekli teknik destek ve altyapının güncellenmesi ve iyileştirilmesi için yatırım yapıldığını düşünmektedir. %80,70'i sınıftaki teknolojik donanımın yeterli olduğunu düşünürken, %66,67'si öğrencilerin dijital cihazlara erişiminin olduğunu düşünmektedir. Öğretim elemanlarının %49,12'si meslektaşlarının çoğunun derslerinde dijital teknolojileri kullandığını düşünürken %32,46'sı bu konuda kararsız kalmıştır. Bu sonuçlardan üniversitenin güçlü ve güvenilir bir teknoloji altyapısına sahip olduğu ve öğretim elemanlarının teknolojiyi kullanmaları yönünde desteklediği, teşvik ettiği ve gerekli altyapıyı sağladığı sonucuna ulaşılmaktadır.

9. Öğretim Elemanlarının Dijital Yeterlilik Seviyeleri

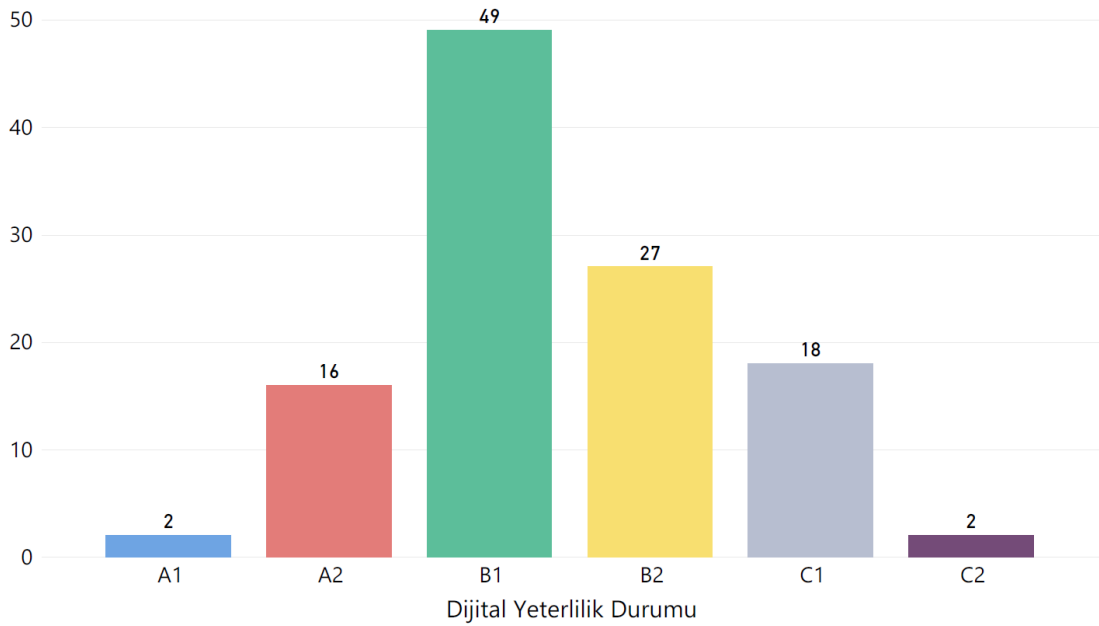
Öğretim elemanlarının dijital yeterlilik durumları, dijital yeterliliği oluşturan boyutlara ilişkin ortalama puanları ve her bir boyut için 6 yeterlilik seviyesinde kaç kişinin yer aldığı Tablo 4'de sunulmuştur. Öğretim elemanlarının dijital yeterliliklerine ilişkin ortalama puanların tüm boyutlarda B1 seviyesinde olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.

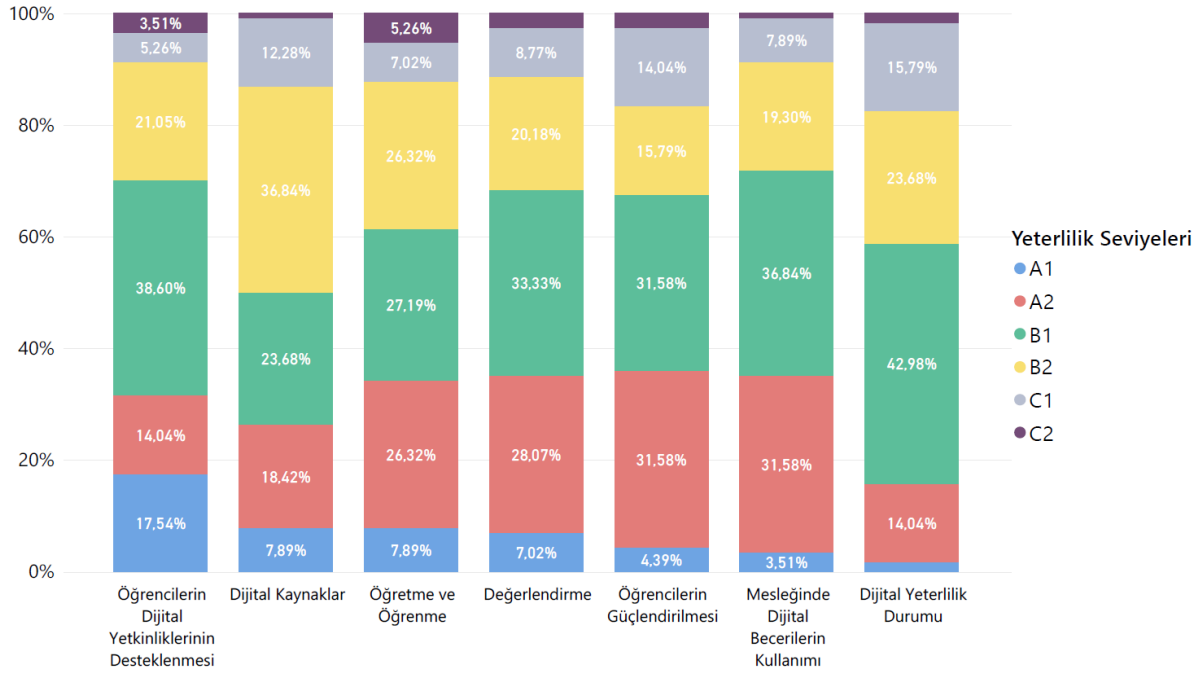
Dijital yeterlilik ve boyutlara ilişkin seviyelerin dağılımı

Boyutlar	Dijital Yeterlilik Genel Durumu	Ortalama Puan	Yeterlilik Seviyelerindeki Kişi Sayıları					
			A1	A2	B1	B2	C1	C2
1. Boyut	Mesleğinde Dijital Becerilerin Kullanımı	9 puan (B1)	4	36	42	22	9	1
2. Boyut	Dijital Kaynaklar	7 puan (B1)	9	21	27	42	14	1
3. Boyut	Öğretme ve Öğrenme	9 puan (B1)	9	30	31	30	8	6
4. Boyut	Değerlendirme	7 puan (B1)	8	32	38	23	10	3
5. Boyut	Öğrencilerin Güçlendirilmesi	7 puan (B1)	5	36	36	18	16	3
6. Boyut	Öğrencilerin Dijital Yetkinliklerinin Desteklenmesi	10 puan (B1)	20	16	44	24	6	4

Şekil 9. Genel dijital yeterlilik durumunun seviyelerine göre dağılımı

Dijital yeterlilik seviyelerine göre dağılımlar Şekil 9'a göre incelendiğinde, A1 ve C2 yeterlilik seviyesinde bulunan kişi sayısının az olduğu dikkat çekmektedir. Öğretim elemanlarının dijital yeterlilik seviyelerinin genel olarak B1 ve B2 seviyelerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Boyutlar ayrı ayrı değerlendirildiğinde de bu oranın yine B1 seviyesinde yoğunlaştığı Şekil 10'da görülmektedir. B1 seviyesinde yer alan öğretim elemanlarının, profesyonel faaliyetlerini geliştirmek için güvenli, yenilikçi ve eleştirel bir dizi dijital teknoloji kullandıkları, belirli durumlar için dijital teknolojileri bilerek seçtikleri ve farklı dijital stratejilerin yararlarını ve sakıncalarını anlamaya çalıştıkları görülmektedir. B2 seviyesinde yer alan öğretim elemanları profesyonel faaliyetlerini geliştirmek için güvenli ve yenilikçi çeşitli dijital teknolojileri kullanmaktadır. Belirli durumlar için dijital teknolojileri bilerek seçmekte olup farklı dijital stratejilerin yararlarını ve sakıncalarını anlamaya çalışmaktadır, uzmanlığını diğer öğretim elemanlarıyla paylaşımlarda bulunarak daha aktif olarak kullanmaktadır. C1 ve C2 yeterlilik seviyelerindeki oranlar ise oldukça azdır. Öğretim elemanlarının daha üst yeterlilik seviyelerine ulaşabilmelerinde dijital yeterliliklerin geliştirilmesine yönelik uygulamalı mesleki gelişim eğitimleri faydalı olabilir.

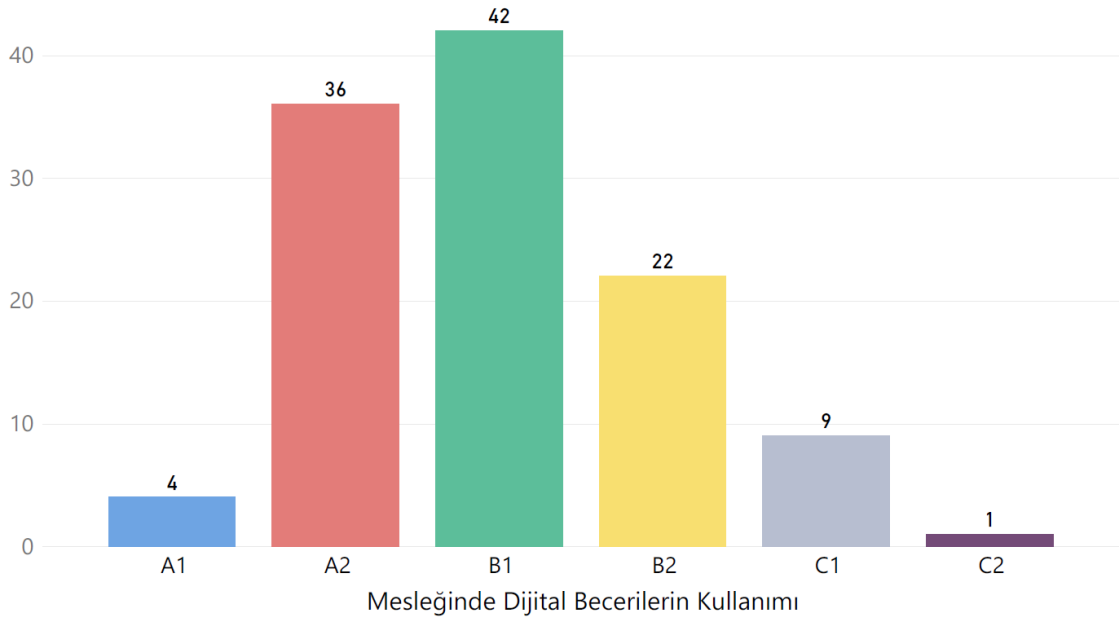

Şekil 10. Öğretim elemanlarının dijital yeterlilik seviyelerinin dağılım yüzdeleri

Öğretim elemanlarının dijital yeterlilik boyutlarında yer aldıkları seviyeler başlıklar halinde aşağıda detaylı olarak sunulmuştur.

9.1. Mesleğinde Dijital Becerilerin Kullanımı

Öğretim elemanlarının mesleğinde dijital becerilerin kullanımına yönelik yeterliliklerinin her bir seviyeye göre dağılımı Şekil 11’de görülmektedir. A2 ve B1 seviyesinde daha fazla öğretim elemanı yer almaktadır.

Şekil 11. Mesleğinde dijital becerilerin kullanımı boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı

A2 seviyesindeki öğretim elemanları iletişim ve işbirliği konusunda bilgi ve becerilerini güncellemek için dijital teknolojilerin farkında olup temel düzeyde yararlanmaktadırlar. Dijital yeterliliklere yönelik gelişim ihtiyaçlarının farkındadırlar. Bu seviyedekilerin iletişim kanalı seçiminde hedef kitle ve iletişim amacına göre esnek olmaya çalışmaları, öğrencilerle sadece materyal paylaşımında değil ders blogları ve ders bilgi sistemi üzerinden bilgi paylaşımında da bulunmaları, çevrimiçi topluluklarda materyallerini iyileştirmeye yönelik paylaşımlarda bulunmaları dijital yeterliliklerinin gelişiminde faydalı olacaktır. Meslektaşlarıyla ortak dijital bir platform üzerinden fikir alışverişinde bulunmaları dijital öğretim stratejileri geliştirebilmelerinde önemlidir. Dijital öğretim stratejilerini geliştirmeleri için MOOC platformlarından çevrim içi kurslara katılmaları da bir üst dijital yeterlilik seviyesine geçebilmelerini kolaylaştıracaktır.

B1 seviyesindeki öğretim elemanları iletişim amacına ve içeriğine bağlı olarak farklı dijital iletişim kanalları ve araçlarını kullanırlar. Karşılıklı deneyim alışverişi ve paylaşımı için dijital teknolojileri kullanırlar ve dijital pedagoji ve yeterliliklerini değerlendirerek geliştirmeye ve güncellemeye çalışırlar. Mesleki gelişimlerine yönelik uygun eğitim kurslarını ve diğer fırsatları internet üzerinden takip ederler. Bu seviyedekilerin iletişim kanallarını daha stratejik bir şekilde seçip birleştirmeleri zamandan tasarruf etmelerine ve iletişimi daha etkili ve şeffaf hale getirmelerine yardımcı olacaktır. Çevrimiçi topluluklarda materyal ve deneyim paylaşımlarında bulunmaları kişisel ve profesyonel düzeyde zenginleştirici bir deneyim sağlayacaktır. Teknolojinin sürekli değiştiğinin farkında olarak halihazırda kullanmakta oldukları dijital araçlarda iyileştirmelerde bulunmaları, meslektaşlarıyla güncel dijital teknolojilerin eğitimde kullanımına yönelik sürekli paylaşım içerisinde olmaları dijital yeterliliklerinin gelişiminde faydalı olacaktır. Dijital öğretim stratejilerini geliştirmeye yönelik ihtiyaçlarının farkında olarak çevrimiçi mesleki gelişim eğitimlerine katılmaları önerilebilir.

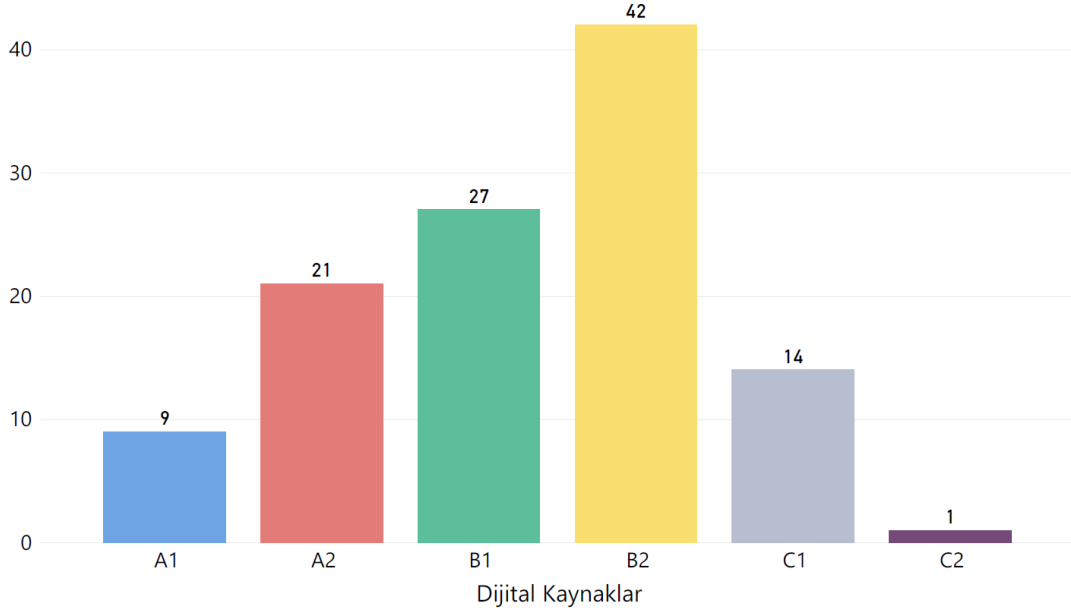
Üst seviyelere çıktıkça kişi sayısının azaldığı, C1 ve C2 seviyelerinde oldukça az kişinin yer aldığı anlaşılmaktadır.

Öğretim elemanlarının C1 seviyesinde yer alabilmeleri için paydaşların iletişim ihtiyaçlarının önceden tahmin edilerek, dijital çözümlerin stratejik olarak kullanılması, işbirliğinin ve ortak üretimin artmasına yönelik çalışılması, tüm üniversitede inovasyonun ve değişimin teşvik edilmesi yönünde adımlar atılması ve öğretim becerilerinin sürekli geliştirilmesi için çevrimiçi eğitimin sistematik olarak kullanılması önerilmektedir.

Öğretim elemanları C2 seviyesine ulaştıklarında ise dijital teknolojilerin iletişim için etkili ve bilinçli kullanımı konusunda vizyon veya strateji geliştirilmesine destek olmakta, eğitimcilerin dijital ve pedagojik yeterliliklerini geliştirmelerine yardımcı olmak için dijital toplulukları kullanmakta, bireysel olarak veya meslektaşlarıyla işbirliği içinde, dijital teknolojileri kullanarak eğitim uygulamalarını geliştirmeye yönelik vizyon veya strateji geliştirilmesine katkıda bulunmaktadırlar. Ayrıca bu seviyedeki öğretim elemanları meslektaşlarına yenilikçi öğretim uygulamaları konusunda destek sağlamak için dijital kaynaklar (kişisel blog, dijital materyaller vb.) geliştirebilirler.

9.2. Dijital Kaynaklar

Öğretim elemanlarının dijital kaynakların kullanımına yönelik yeterliliklerinin her bir seviyeye göre dağılımı Şekil 12’de görülmektedir. B1 ve B2 seviyesinde daha fazla öğretim elemanı yer almaktadır.

Şekil 12. Dijital kaynaklar boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı

B1 seviyesindeki öğretim elemanları, dijital ortamlardaki eğitim kaynaklarını temel kriterler (yayınlandığı internet sitesi, kullanıcı yorumları, öğrencilerin ilgisini çekme düzeyi vb.) kullanarak arar, seçer ve değerlendirirler. Mevcut ve/veya oluşturulan temel düzeydeki dijital kaynakları bazı animasyonlar, bağlantılar, multimedya veya etkileşimli öğeler ile entegre ederek zenginleştirirler. Dijital kaynakları etkin bir şekilde öğrencilerle (öğrenme yönetim sistemine yükleyerek, entegre ederek vb.) paylaşırlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, çeşitli eğitim kaynaklarına erişim sağlanmalı, yararlı materyal koleksiyonları hakkında bilgi edinmek ve hatta ortaklaşa oluşturmak için meslektaşlar arasında işbirliği yapılmalı veya çevrimiçi profesyonel topluluklara katılarak dijital kaynaklar güçlendirilmelidir. Eldeki mevcut dijital kaynaklar, doğruluk, güvenilirlik ve öğrenciler için ilgi çekicilik açılarından başka seçenekler ile karşılaştırılmalıdır. Öğretim elemanları kendilerini mevcut olan kaynaklarla sınırlandırmamalı ve yeni siteler, kaynaklar arayarak ihtiyaçlarına uygun olanı yeniden elde etmelidir. Daha etkileşimli ve ilgi çekici formatlar keşfedilmelidir. Kişisel veriler de sistematik olarak korunmalıdır.

B2 seviyesindeki öğretim elemanları, dijital ortamlardaki eğitim kaynaklarını ileri düzey kriterler (güvenilirlik, değiştirilebilirlik ve uyarlanabilir olması, vb.) kullanarak arar, seçer ve değerlendirirler. İleri düzeydeki mevcut dijital kaynakları somut bir öğrenme bağlamına, hedefine ve öğrenci grubunun özelliklerine uygun öğrenme etkinlikleri oluşturmak için değiştirir ve/veya birleştirirler. Dijital kaynakları telif hakları doğrultusunda kişisel ve hassas verileri koruyarak paylaşırlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, üniversitenin genelinin faydalanabileceği yararlı kaynaklar içeren bir

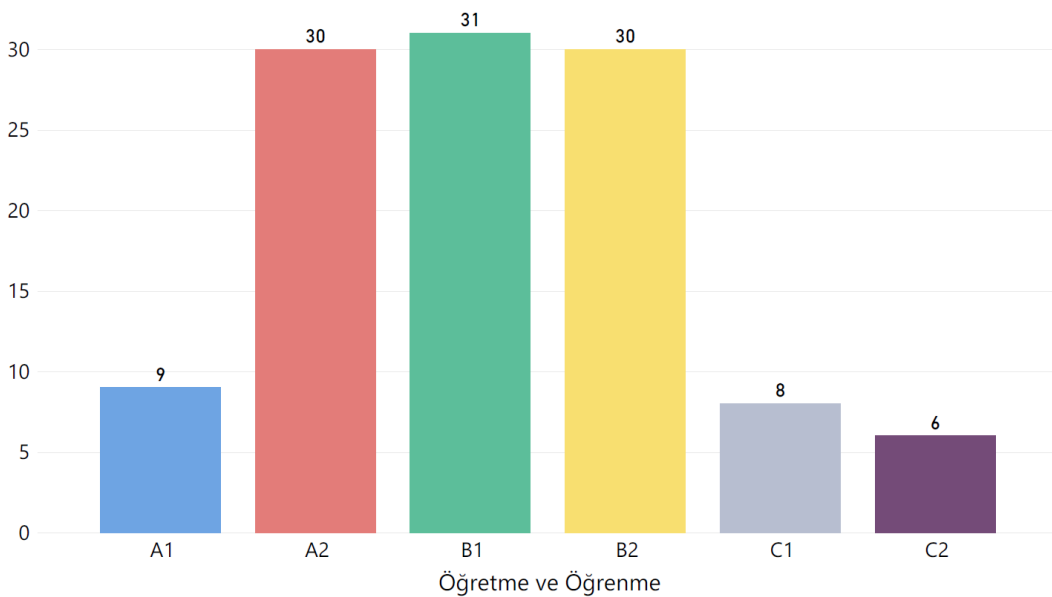
bilgi sayfası veya web sitesi derleyerek, meslektaşlar arasında ortak bir kaynak havuzu oluşturarak veya meslektaşlarını yararlı bulduğu çevrimiçi ağlara davet ederek bilgiler paylaşılmalıdır. Etkileşimli araçlar ve ortak çalışma ortamları genişletilmeli ve veri korumaya yönelik kapsamlı bir yaklaşım geliştirilmelidir.

C1 seviyesinde yer alan öğretim elemanları dijital kaynakları tüm yönleriyle değerlendirerek, bir bağlam içerisinde ve uygun pedagojik yöntemler eşliğinde kullanırlar. Eğitim hedeflerine uygun etkileşimli ve kompleks dijital öğrenme etkinliklerini (wiki ve blog aktiviteleri, oyun vb.) uyarlar ve değiştirirler. Oluşturduğu kaynakları dijital içerik havuzu oluşturarak herkese açık bir şekilde (açık ders malzemeleri vb.) paylaşırlar. Bu doğrultuda Atatürk Üniversitesi öğretim elemanları ders materyallerini herkese açık olarak paylaşmaları teşvik edilmekte ve üniversitenin açık ders platformu üzerinden bu materyaller herkese açık olarak paylaşmaktadır.

C2 seviyesinde yer alan öğretim elemanları ise dijital kaynaklara ilişkin uygun olarak etiketlenmiş ve sınıflandırılmış kendi kaynak havuzunu oluşturabilir, gerektiğinde meslektaşlarıyla paylaşarak eğitimde dijital kaynak kullanımını teşvik edebilirler. Eğitim hedeflerine uygun etkileşimli ve kompleks dijital kaynaklarını (uygulama, oyun vb.) oluşturabilirler. Öğretim elemanı oluşturduğu dijital kaynakları başkalarının kendi kullanım amaçları doğrultusunda değiştirmesine veya düzenlemesine olanak tanıyacak şekilde paylaşabilirler. Atatürk Üniversitesi Atademix platformunda öğretim elemanlarının ders açmaları dijital kaynaklar boyutunda dijital yeterlilik seviyelerini artırabilmelerinde önemli bir fırsat olarak değerlendirilebilir.

9.3. Öğretme ve Öğrenme

Öğretim elemanlarının öğrenme ve öğretmeye yönelik yeterliliklerinin her bir seviyeye göre dağılımı Şekil 13'de görülmektedir. Öğretim elemanlarının yeterlilik seviyelerinin A2, B1 ve B2 seviyelerinde toplandıkları görülmektedir.

Şekil 13. Öğrenme ve öğretme boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı

A2 seviyesindeki öğretim elemanları öğretim süreçlerinde mevcut dijital teknolojilerden (bilgisayar, etkileşimli tahta, projektör vb.) temel düzeyde yararlanırlar. Rehberlik süreçlerinde öğrencilerle etkileşim kurmak için temel dijital teknolojileri (e-posta, öğrenci bilgi sistemi vb.) gerekli oldukça kullanırlar. İşbirliğine dayalı öğrenme etkinliklerinde öğrencileri dijital teknolojilerin kullanımına teşvik ederler. Öğrencileri öz-düzenlemeli öğrenme etkinliklerinde dijital teknolojilerin kullanımına yönlendirirler. Bir üst seviyeye geçebilmek için, öğrenciler sınıftaki dijital etkinliklere dahil edilmeli ve böylece öğretim uygulamaları repertuarı genişletilmelidir. Öğretim etkinliğini yüz yüze ortamlarda da geliştirmek için öğrencilerin güçlükleri, ilgi alanları ve tercihleri hakkında sınıf ortamında hâkimiyet sağlanmalıdır. Öğrencilerin grup çalışmalarında, internet araştırmaları veya çoklu ortam çalışmaları entegre edilmelidir. Öğrencilerin evde dijital cihazlara erişimi varsa, stratejilerini güçlendirmek için çevrimiçi sınavlar, kişisel bloglar vb. bazı dijital araçlar denenebilir.

B1 seviyesindeki öğretim elemanları, mevcut dijital teknolojileri (sınıf içi teknolojiler vb.) ve içerikleri (sunumlar, videolar vb.) öğrenme sürecine entegre ederler. Rehberlik süreçlerinde öğrencilerle etkili etkileşim kurmak için çeşitli dijital iletişim kanallarını sıklıkla kullanırlar. İşbirliğine dayalı bilgi üretimi süreçlerinde (dijital sunum, video, vb.) öğrencilerin dijital teknolojileri kullanacağı etkinlikler tasarlar ve uygularlar. Öğrencilerin öz-düzenlemeli öğrenmesini geliştirmek için etkinlikler tasarlarlarken dijital teknolojileri (e-portfolyo, öğrenci blogları vb.) kullanırlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, pedagojik stratejilerin geliştirilmesi için teknik bilgiler kullanılmalıdır. Öğrencilerin tartışmalarını sadece izlemekle yetinmemeli gerektiğinde rehberlik sunulmalıdır. İşbirliğinin geliştirilmesi için dijital stratejiler daha sistematik bir şekilde kullanılmalıdır. Öğrencilerin kendi kendilerine öğrenmelerini daha bütünsel olarak teşvik etmek için dijital çözümlerin sistematik olarak kullanılması önerilmektedir.

B2 seviyesindeki öğretim elemanları, dijital teknolojileri araştırır ve uygun pedagojik stratejiler kullanarak öğrenme sürecine dahil ederler. Kullanılan işbirlikçi dijital ortamlarda öğrencilerle etkileşime girer, izler ve gerektiğinde bireysel rehberlik ve destek sağlarlar. Öğrenme süreçlerinin dijital ortamlarda (wiki, blog, öğrenme yönetim sistemi vb.) yürütüldüğü işbirliğine dayalı etkinlikler düzenlerler. Öğrencilerin öz-düzenlemeli öğrenmelerinin tüm aşamalarını yönetmelerine ve belgelemelerine (örn. planlama, bilgi erişimi, dokümantasyon, yansıtma ve öz değerlendirme) olanak sağlamak için dijital teknolojileri kullanırlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, öğretme ve öğrenmeyi geliştirmek için kullanılan dijital teknolojiler daha faydalı olacak şekilde güncellenebilir. Öğrencinin öz-düzenlemesini teşvik etmek için çeşitli araçlar sistematik bir biçimde kullanılmalıdır.

C1 seviyesinde yer alan öğretim elemanları dijital olarak güçlendirilmiş öğretim stratejilerinin etkinliğini sürekli olarak değerlendirir ve öğretim stratejilerini buna göre gözden geçirirler. Dijital ortamlarda öğrencilerin rehberlik ihtiyaçlarını öngörür ve gerekli hazırlıkları (yardım, sıkça sorulan sorular bölümü vb.) yaparlar. Öğrencilerin işbirliğine dayalı bilgi üretimi süreçlerinde akran öğrenmesi ve akran değerlendirmesi için çeşitli teknolojileri kullandıkları etkinlikler tasarlar ve yönetirler. Öz-düzenlemeli öğrenmeyi teşvik etmek için kullanılan dijital stratejileri sürekli olarak değerlendirir ve geliştirirler.

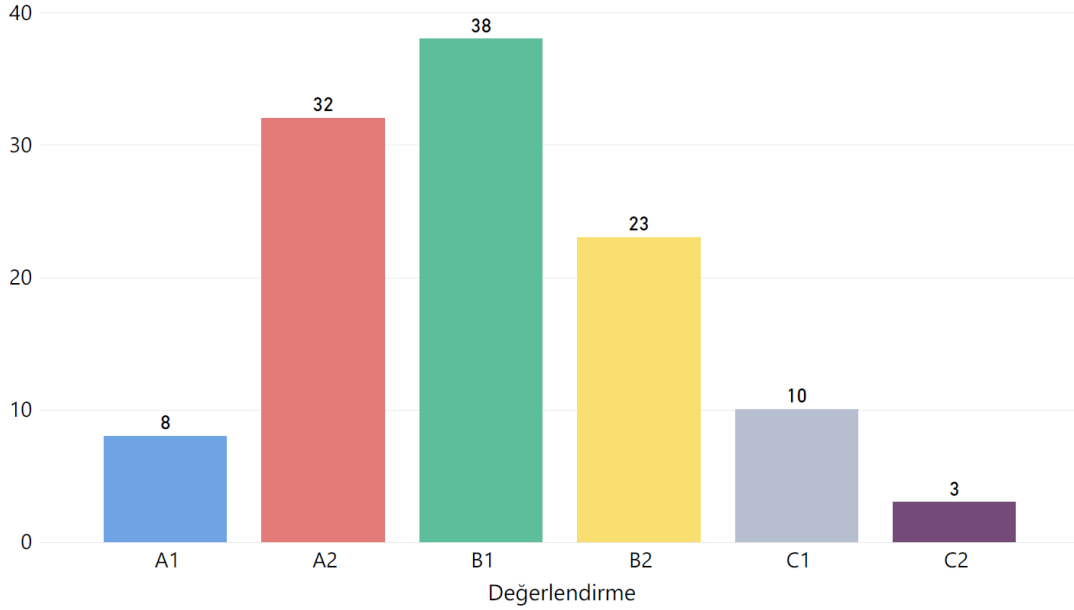
C2 seviyesinde yer alan öğretim elemanları ise dijital öğrenme ortamlarında yenilikçi öğretim stratejileri geliştirirler. Dijital teknolojileri kullanarak rehberlik ve destek sunmak için yeni yöntemler/formatlar geliştirirler. İşbirliğine dayalı öğrenme süreçlerine yönelik yeni

yöntemler/formatlar oluşturmak için dijital teknolojileri kullanırlar. Öz-düzenlemeli öğrenmeyi teşvik etmek için yeni dijital yöntemler ve/veya pedagojik yaklaşımlar sunarlar.

9.4. Değerlendirme

Öğretim elemanlarının değerlendirmeye yönelik yeterliliklerinin her bir seviyeye göre dağılımı Şekil 14'te görülmektedir. Öğretim elemanlarının yeterlilik seviyelerinin A2, B1 seviyelerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Şekil 14. Değerlendirme boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı

A2 seviyesindeki öğretim elemanları, dijital teknolojileri geleneksel değerlendirme stratejilerine (sınav kağıdı hazırlama vb.) entegre ederler. Öğrencilere geri bildirimde bulunmak ve zamanında uygun müdahaleler yapabilmek için dijital platformlardan elde edilen yönetsel verileri (derse devam durumu vb.) kullanırlar ve öğrenci performansına dayalı verilerden (ödev, sınav notları vb.) yararlanırlar. Öğrencilerin ilerlemelerine ilişkin fikir edinmek için dijital teknolojileri kullanırlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, öğretim stratejilerini güçlendirmeye yönelik dijital çözümler keşfedilmelidir. Her bir öğrencinin öğrenme ihtiyacı ve tercihleri hakkındaki anlayışı zenginleştirmek için öğrencilerin sorun ve ihtiyaçları bütünsel olarak ele alınmalıdır. Geri bildirimini sağlamayı daha etkili hale getirecek dijital araçlardan faydalanılmalıdır.

B1 seviyesindeki öğretim elemanları, dijital teknolojileri (dijital sınavlar, e-portfolyolar, oyunlar vb.) değerlendirme süreçlerinde kullanırlar. Öğrencilere ait dijital aktivitelere dayalı verileri (izleme, yorum yapma, etkileşim oranı vb.) kullanarak öğrenme ve öğretme faaliyetinin etkinliği hakkında geri bildirim sağlarlar. Öğrencilere geri bildirimlerde bulunurken dijital teknolojilerden yararlanırlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, dijital değerlendirme araçlarının farklı biçimleri veya çözümleri denenerek öğretim elemanı için iyi olan temel çözüm geliştirilmelidir. Öğrenme süreci boyunca öğrencilerin öğrenme ihtiyaçları sistematik olarak izlenmeli ve gerektiğinde müdahale edilmelidir. Öğretim

süreçlerinde geri bildirim sağlamak amacıyla kullanılan dijital araçlar ve ortamların işlevleri kontrol edilerek dijital stratejiler entegre edilmeli ve sistematik olarak kullanılmalıdır.

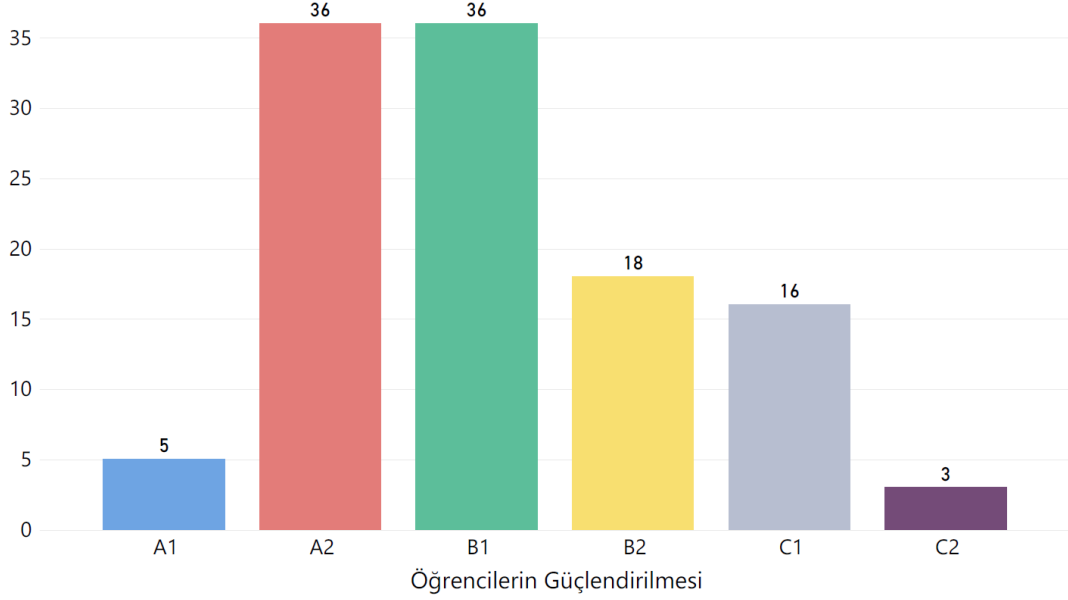
B2 seviyesindeki öğretim elemanları, dijital değerlendirme araçlarından öğrenme çıktılarını en uygun olarak ölçebilecek olanları seçer ve kullanırlar. Dijital verileri üretecek araçları stratejik olarak kullanır, elde edilen verileri öğretim sürecinin etkinliğini artırmak için analiz eder ve yorumlarlar. Öğrencilerin ilerlemelerine ilişkin dijital verileri değerlendirerek öğretim ve değerlendirme süreçlerini güncellerler. Bir üst seviyeye geçebilmek için, değerlendirmeyi daha verimli ve aynı zamanda öğrenciler için daha anlamlı hale getirebilmek amacıyla dijital ve pedagojik stratejiler bütünsel olarak entegre edilmelidir. Her bir öğrencinin bireysel öğrenme ihtiyacını anlamak için veri setleri sistematik olarak birleştirilmelidir. Öğrencilerin duyguları ve tutumları da dahil olmak üzere bütünsel olarak düşünülerek öğrenci davranışlarındaki kalıplar belirlenmeye çalışılmalı ve bu kalıplardaki değişikliklere dikkat edilerek zamanında müdahale edilmelidir. Stratejilerinizi sistematik olarak bütünleştirmek, öğrencilerle geri bildirim tartışmak ve öğrenmelerini yeniden düzenlemek için öğrencilerle birlikte somut adımlar atılmalıdır.

C1 seviyesinde yer alan öğretim elemanları, değerlendirme süreçlerinde dijital teknolojileri kullanım düzeyini sürekli olarak gözden geçirir ve stratejilerini buna göre ayarlarlar. Öğrencilerin kritik davranış örüntülerini tespit ederek, zamanında müdahale eder ve öğretme stratejilerini değiştirmek için dijital aktiviteleri sürekli izler ve kaydedilen verileri düzenli olarak değerlendirirler. Öğrencilerin ilerlemelerine ilişkin dijital verileri kullanarak, öğretim stratejilerini öğrencilere uygun hale getirmek için değiştirirler.

C2 seviyesinde yer alan öğretim elemanları, yenilikçi pedagojik yaklaşımları yansıtan, üst düzey ve farklı alanlara uyarlanabilen becerilerin (iletişim, ekip çalışması, problem çözme vb.) değerlendirilmesine olanak sağlayan yeni dijital değerlendirme yöntemleri/formatları geliştirirler. Yenilikçi veri üretimi ve görselleştirme (öğrenme analitikleri vb.) yöntemlerini uyguladığı dijital aktivitelere dahil ederek, bu yöntemlerin uygunluğunu ve elde edilen dijital verilerin geçerliliğini değerlendirirler. Dijital verilere dayalı olarak öğretim stratejileri üzerinde düşünür, tartışır, yeniden tasarlar ve geliştirirler.

9.5. Öğrencilerin Güçlendirilmesi

Öğretim elemanlarının değerlendirmeye yönelik yeterliliklerinin her bir seviyeye göre dağılımı Şekil 15’ de görülmektedir. Öğretim elemanlarının yeterlilik seviyelerinin A2 ve B1 seviyelerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Şekil 15. Öğrencilerin güçlendirilmesi boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı

A2 seviyesindeki öğretim elemanları, eğitim süreçlerinde dijital teknolojilerin kullanımının, erişilebilirliği pozitif veya negatif olarak etkileyebileceğinin farkındadırlar. Dijital teknolojilerin farklılaştırılmış ve kişiselleştirilmiş öğrenme fırsatları sunmaya yönelik potansiyelinin (farklı düzey ve hızlarda seçenekler vb.) farkındadırlar. Öğrencileri motive etmek veya aktif katılımlarını sağlamak için dijital teknolojileri temel düzeyde kullanmaktadırlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, öğrencilerin dijital teknolojilere çok yüksek düzeyde erişimleri olmasına rağmen bazen teknik ve operasyonel sorunlarla karşılaşabileceklerinden dolayı bu sorunlar hakkında öğrencilerle tartışılmalı ve nasıl çözüleceğine dair tavsiyelerde bulunulmalıdır. Öğrencileri dersin tüm aşamalarına daha aktif bir şekilde dahil etmek için dijital araçların kullanılması ile ilgili stratejiler geliştirilmelidir. Ayrıca karşılaşılan sorunları çözebilmek için dijital çözümler geliştirilmelidir.

B1 seviyesindeki öğretim elemanları eğitim süreçlerinde kullanılan dijital teknolojilerin tüm öğrenciler (sosyo ekonomik, fiziksel veya bilişsel dezavantajı olan öğrenciler vb. dahil) açısından erişilebilir olmasına dikkat ederler. Öğrencilerin farklılıklarını (ilerleme hızı, zorluk seviyesi tercihi vb.) dikkate alarak öğrenme aktivitelerini seçer ve kullanırlar. Öğrencilerin dijital teknolojileri aktif bir şekilde kullanımını öğretim sürecinin merkezine koyarlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, öğrencilerin hangi engellerle karşı karşıya oldukları değerlendirilmeli, karşılaşılan pratik veya teknik zorluklar öğrencilerle açıkça tartışılmalıdır. Hangi öğrencinin ek desteğe ihtiyacı olduğunu ve hangi tür etkinliklerin onlara yardımcı olabileceği bilindiği için bu bilgiyi kendi öğretiminize uygulamak ve bilgileri sunma, örnekler seçme veya sınıf içi etkinlikler tasarlama şeklinde farklı öğrenme ihtiyaç ve tercihleri ele alınmalıdır. Öğrenci liderliğinde sunum oluşturulup ve gösterilmesi, etkileşimli tahta ile denemeler

yapılması, internet araştırmasını fotoğraf çekmekle, bulgularını bir video veya sunum şeklinde belgelemekle birleştiren konu araştırmaları gibi dijital etkinlikler teşvik edilmelidir.

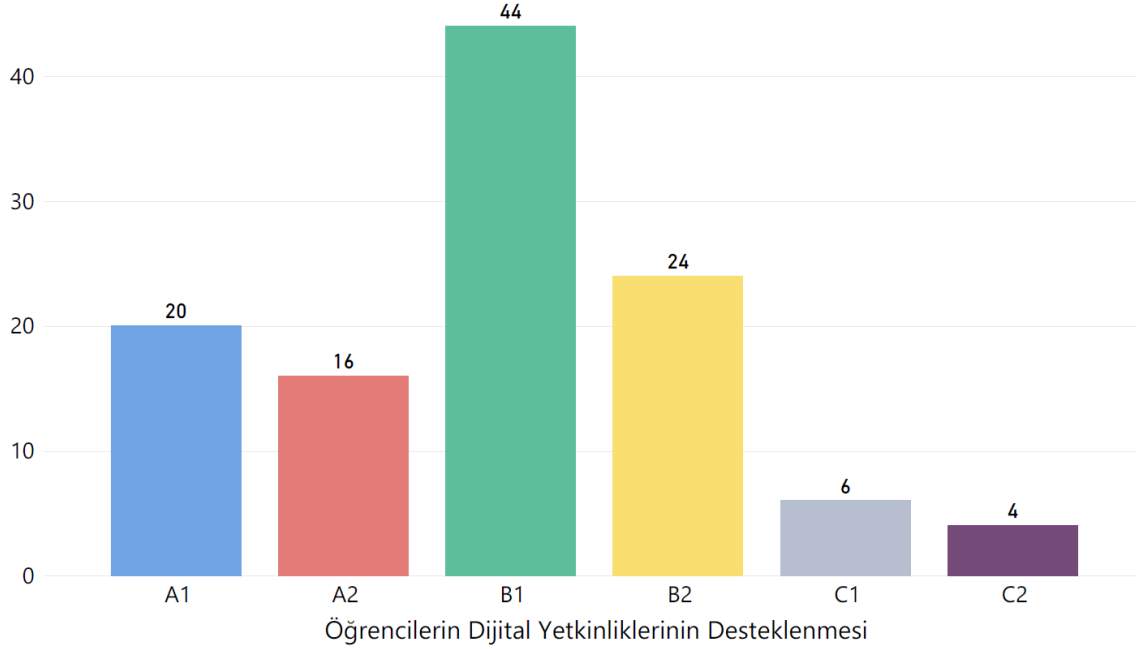
B2 seviyesindeki öğretim elemanları, dijital kaynakları seçerken, değiştirirken veya oluştururken olası erişilebilirlik sorunlarını dikkate alır ve özel gereksinimli öğrenciler için alternatif araçlar veya yaklaşımlar sunarlar. Çeşitli dijital teknolojileri bir arada kullanarak öğrencilerin farklılıklarına (ilerleme hızı, zorluk seviyesi tercihi vb.) göre öğrenme ve değerlendirme etkinliklerini sıralar ve uygularlar. Öğrencilere uygun (farklı duyu kanalları, öğrenme stilleri vb.), zengin ve etkili bir dijital öğrenme ortamı oluşturmak için çeşitli dijital teknolojileri kullanırlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, yeni biçim ve etkinliklerde kimseyi geride bırakmadan daha fazla çeşitliliğe izin verilmeli ve dijital stratejiler genişletilmelidir. Öğrencilerin deneyimleri, ilgi alanları ve önyargıları bütünsel olarak ele alınmalı ve müfredat içeriği bunlarla yakından ilişkilendirilmelidir. Öğrencilerin mesleki ve kişisel geçmişi bütünsel olarak değerlendirilmeli, her birinin karşılaştığı zorluklar ve kazanılan deneyimler belirlenmelidir. Öğrencilerin özerkliği ve kendi öğrenme süreçlerinde liderliği artırılmalı, araştırmalarında bilgi bulma, özgün ürünler oluşturma ve çalışmalarını sergilemede dijital teknolojileri kullanarak kendi konularını seçmelerine izin verilmelidir.

C1 seviyesinde yer alan öğretim elemanları, eğitim süreçlerinde erişilebilirliği artırmak için kullanılan dijital araçların etkinliğini sürekli olarak değerlendirir ve stratejilerini güncellerler. Öğretim stratejilerini ve dijital aktivitelerini farklılaşmayı ve kişiselleştirmeyi desteklemesi açısından, sürekli olarak değerlendirerek gerekli değişiklikleri yaparlar. Dijital teknolojileri, öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif ve eleştirel katılımını teşvik etme potansiyeline göre seçer, tasarlar, kullanır ve yönetirler.

C2 seviyesinde yer alan öğretim elemanları, dijital eğitim olanaklarına eşit erişim ve kapsayıcılık için gerekli stratejiler üzerinde düşünür, tartışır, yeniden tasarlar ve geliştirirler. Dijital teknolojilerin kullanımıyla eğitimi kişiselleştirmeye yönelik yenilikçi pedagojik stratejiler üzerinde düşünür, tartışır, yeniden tasarlar ve geliştirirler. Dijital teknolojilerin öğrencilerin aktif katılımını sağlamak için kullanıldığı yenilikçi pedagojik stratejiler geliştirirler.

9.6. Öğrencilerin Dijital Yetkinliklerinin Desteklenmesi

Öğretim elemanlarının değerlendirmeye yönelik yeterliliklerinin her bir seviyeye göre dağılımı Şekil 16'da görülmektedir. Öğretim elemanlarının yeterlilik seviyelerinin B1 seviyesinde yoğunlaştığı, ancak A1, A2 ve B2 seviyelerinde de oldukça fazla öğretim üyesinin yer aldığı görülmektedir.

Şekil 16. Öğrencilerin dijital yetkinliklerinin desteklenmesi boyutunun yeterlilik seviyelerine göre dağılımı

A1 seviyesindeki öğretim elemanları, öğrencilerin bilgi ve medya okuryazarlığının, dijital iletişim ve işbirliği ile dijital içerik oluşturma yeterliliklerinin, dijital teknolojilerin öğrencilerin ruh ve beden sağlığına ilişkin etkileri ve dijital problem çözme yeterliliklerinin nasıl geliştirilebileceği üzerine nadiren düşünürler. Bir üst seviyeye geçebilmek için, bilgilerin değerlendirilmesini teşvik etmek için bir revizyon aktivitesinde yanlılıkları, eksik bilgileri veya önyargıları belirleyen bir bilgi kaynağı kullanılmalıdır. Öğrencilerin kendi aralarında iletişim kurmaları teşvik edilmeli, çevrimiçi bir işbirliği ortamında bir topluluk veya grup oluşturmaları ve öğrencilerin bu ortamı kullanarak somut bir işbirliği görevini yürütmeleri için yardımcı olunmalıdır. Öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımlarını artırmak ve dijital içerik oluşturma becerilerini geliştirmek için dijital aktiviteler entegre edilmelidir. Öğrencilere çevrimiçi olarak sunulan zengin öğrenme fırsatlarından güvenli ve sorumlu bir şekilde yararlanabilmeleri için tüm eğitimciler birlikte çalışmalıdır. Öğrencilerin mevcut veri koruma kurallarından haberdar olmaları sağlanarak, kurallar bir ders kılavuzu şeklinde özetlenmelidir. Öğrenciler iletişim zorluklarının üstesinden gelebilmesi için teşvik edilmelidir.

A2 seviyesindeki öğretim elemanları, öğrencileri bilgiye erişimde, diğer öğrencilerle, eğitimcilerle ve/veya üçüncü şahıslarla etkileşimde bulunurken, içerik (metin, resim video vb.) oluşturma süreçlerinde ve problemleri çözmek için dijital teknolojileri güvenli ve bilinçli bir şekilde kullanmaya teşvik ederler. Bir üst seviyeye geçebilmek için, öğrenciler iletişim sağlarken ve işbirliği yaparken etkili kurallar keşfetmeye ve işbirliği içinde olmaya teşvik edilmelidir. Kuralları belgelemek ve kendi aralarında pekiştirmek için öğrenciler motive edilmelidir. İletişim için farklı işbirliği stratejileri veya normları gerektiren görevler ve varyasyonlar entegre edilerek kurallar tartışılmalıdır. Dijital

aktiviteler öğrencilerin öğrenme süreçlerine entegre edilmelidir. Öğrencilerin spam, kimlik avı, takip gibi çevrimiçi iletişimin tuzaklarının farkında olmaları ve dijital ayak izlerini nasıl yöneteceklerini ve dijital verilerini nasıl koruyacaklarını tartışmaları için uygun dijital etkinlikler belirlenmelidir. Öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki potansiyel zorlukları daha iyi öngörülmesi ve hatta zorlu öğrenme durumları aktif olarak desteklenmelidir.

B1 seviyesindeki öğretim elemanları, öğrencilerin bilgi ve medya okuryazarlığını geliştirmek için dijital teknolojilerin kullanıldığı öğrenme etkinlikleri düzenlerler. Öğrencilerin iletişim için dijital teknolojileri kullandıkları öğrenme etkinlikleri uygulayarak uygun iletişim stratejileri ve kanalları seçme noktasında rehberlik ederler. Öğrencilere içerik oluşturma sürecinde dijital teknolojileri kullandıkları öğrenme etkinlikleri uygulayarak, bu içerikleri yayınlama ve paylaşmaya teşvik ederler. Öğrencilere dijital ortamlarda özel hayatın ve kişisel verilerin nasıl korunacağına dair pratik tavsiyelerde bulunurlar. Öğrencilerin dijital problem çözme yeterliliklerini geliştirmeye yönelik etkinlikler tasarlar ve uygularlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, çevrimiçi bulunan bilgi kaynaklarının bağımsız olarak kalitesinin değerlendirmesi ve karşılaştırmasını gerektiren etkinlikler uygulanmalıdır. Öğrenciler harici bir kitleyle iletişim kurmaya teşvik edilmelidir. Dijital içerik oluşturma etkinlikleri temel öğrenme ve öğretmeye entegre edilmelidir. Davranış kurallarını tartışmak için uygun dijital aktiviteler belirlenmelidir. Tüm öğrencilere kendi konularında dijital problem çözme becerilerini geliştirmeleri için fırsat sunulmalı ve kaynak sağlanmalıdır.

B2 seviyesindeki öğretim elemanları, öğrencilerin bilgi ve medya okuryazarlığını geliştirmek için çeşitli pedagojik stratejiler (farklı dijital kaynakları sentezleme, uygun alıntılama vb.) kullanırlar. Öğrencilerin iletişim ve işbirliği için dijital teknolojileri kullandıkları çeşitli pedagojik stratejiler uygularlar. Öğrencilerin kendilerini dijital ortamlarda uygun bir şekilde ifade etmelerini sağlamak için (örn. wikilere veya bloglara katkıda bulunma, dijital yaratıcılıkları için e-portfolyoları kullanma vb.) çeşitli pedagojik stratejiler tercih ederler. Öğrencilerin ruh ve beden sağlığını olumsuz etkileyen dijital davranışları (örn. siber zorbalık) tanımlama, önleme ve müdahale etmeye yönelik pedagojik destek sağlarlar. Öğrencilerin dijital problem çözme yeterliliklerini geliştirmeye yönelik pedagojik stratejiler (dijital yeterlilikleri yeni durum ve ortamlara uyarılama vb.) kullanırlar. Bir üst seviyeye geçebilmek için, öğrencilerin mantıksal akıl yürütme becerilerini geliştiren etkinlikler uygulanmalıdır. Öğrencilerin profesyonel bir şekilde iletişim kurmaları, başkalarının görüşlerine karşı kibar ve saygılı olmaları konusunda yönlendirilirken, fikirlerini tartışmaları da teşvik edilmelidir. Öğretim elemanı farklı dijital içerik oluşturma etkinlik ve formatlarını düşünmelidir. Öğrencilerin kullandıkları işbirlikçi ortamlarda ve katıldıkları çevrimiçi etkinliklerde kendi aralarında ve dış dünya ile olan çevrimiçi iletişimlerinde kullanılan kuralların pratik uygulamaları tartışılmalı ve özerklik teşvik edilmelidir.

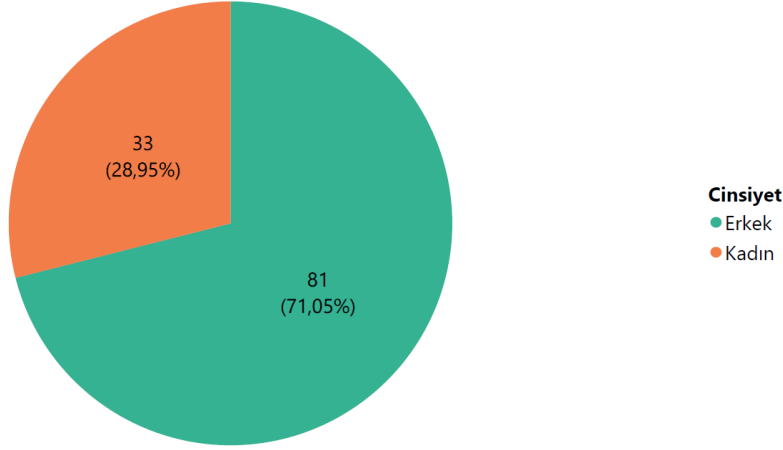
C1 seviyesinde yer alan öğretim elemanları, pedagojik stratejilerini, öğrencilerin bilgi ve medya okuryazarlığını, dijital iletişim ve işbirliği yeterliliklerini, dijital içerik oluşturma yeterliliklerini, dijital teknolojileri güvenli ve bilinçli bir şekilde kullanmalarını, dijital problem çözme yeterliliklerini geliştirmesi yönüyle değerlendirerek gerekli değişiklikleri yaparlar.

C2 seviyesinde yer alan öğretim elemanları, öğrencilerin bilgi ve medya okuryazarlığını, dijital iletişim ve işbirliği yeterliliklerini, dijital olarak kendilerini ifade etmeleri ve üretkenliklerini, dijital

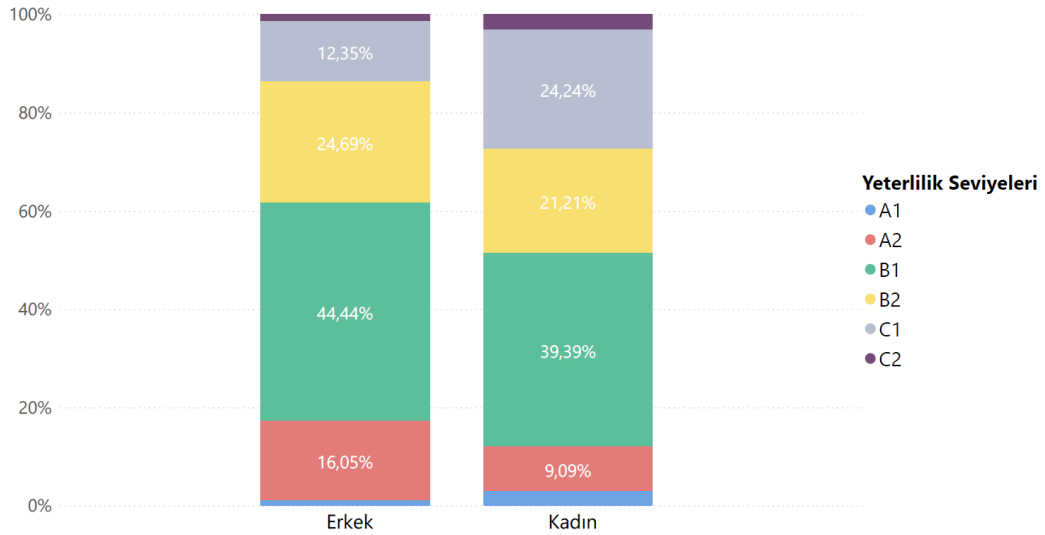
teknolojileri kendi yararına kullanma becerilerini ve dijital problem çözme yeterliliklerini geliştirmek için pedagojik stratejiler üzerinde düşünür, tartışır, yeniden tasarlar ve geliştirirler.

10. Cinsiyete Göre Dijital Yeterlilik Seviyeleri

Çalışmaya 33 kadın ve 81 erkek öğretim elemanı katılmıştır. Çalışmaya katılan kişilerin %28,95'inin kadın, %71,05'inin ise erkek olduğu Şekil 17'de görülmektedir.

Şekil 17. Öğretim elemanlarının cinsiyete göre dağılımı

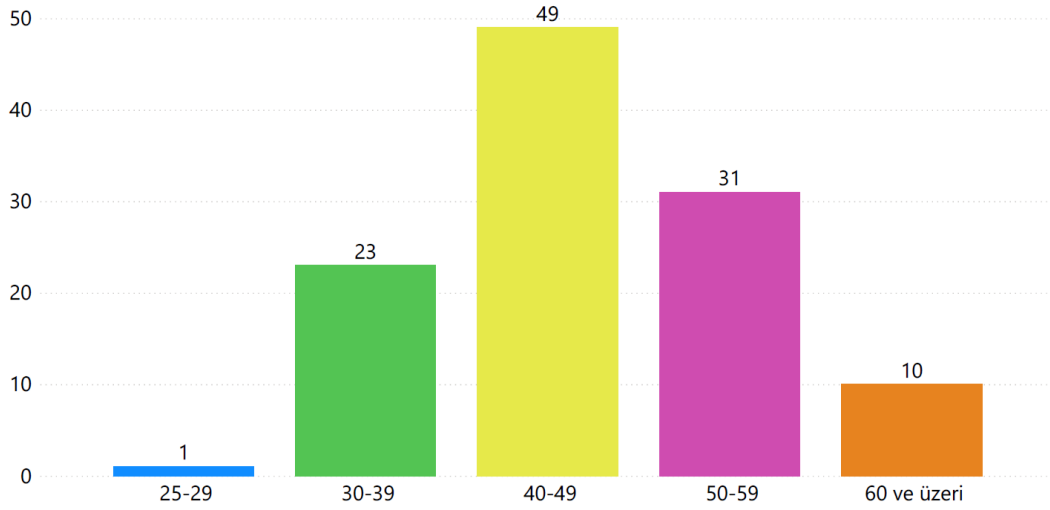
Şekil 18. Cinsiyete göre dijital yeterlilik seviyelerinin dağılımı

Şekil 18 incelendiğinde çalışmaya katılan kadın ve erkek öğretim elemanlarının B1 seviyesinde yoğunlaştığı ve kadın öğretim elemanlarının C1 seviyesindeki dağılım oranının erkek öğretim elemanlarına göre daha fazla olduğu görülmektedir. A1 ve C2 yeterlilik seviyelerinin her iki grupta da oranı azdır.

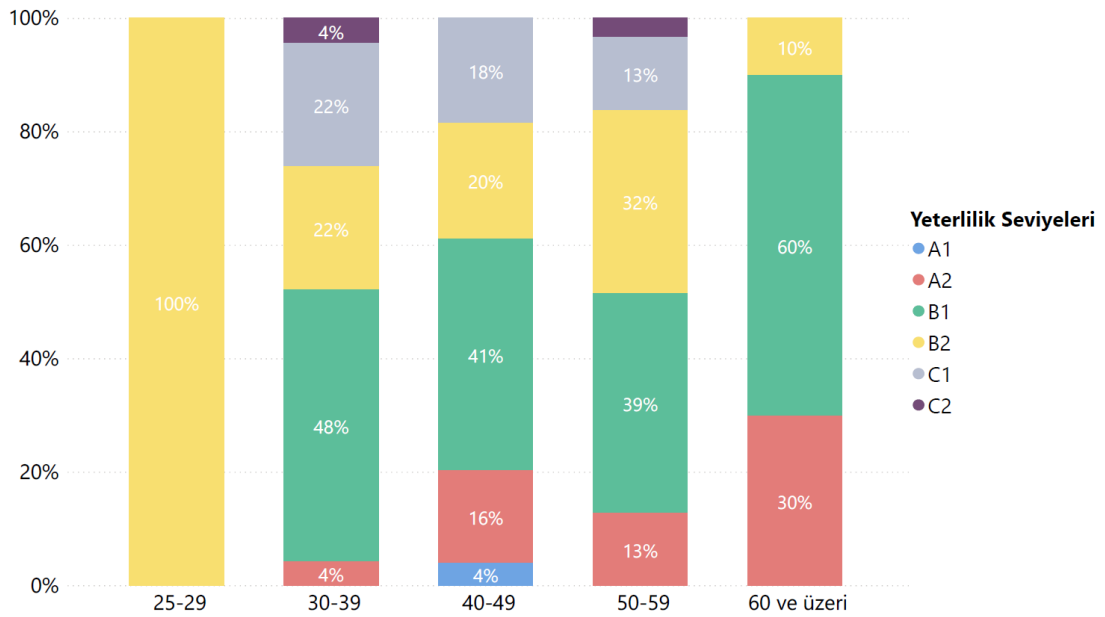

11. Yaş Gruplarına Göre Dijital Yeterlilik Seviyeleri

Çalışmaya katılan öğretim elemanlarının yaş aralıkları Şekil 19’da gösterildiği gibi 25-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60 ve üzeri olmak üzere 5 kategoride incelenmiştir.

Şekil 19. Öğretim elemanlarının yaş aralıklarına göre dağılımı

Şekil 20. Yaş gruplarına göre dijital yeterlilik seviyelerinin dağılımı

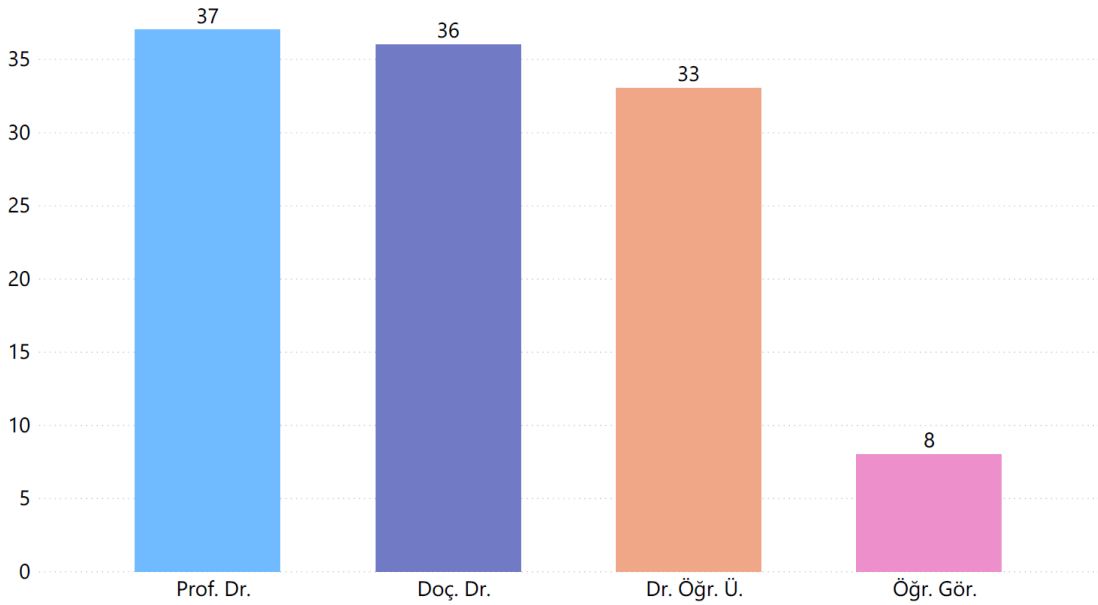
Yaş gruplarına göre dijital yeterlilik seviyeleri Şekil 20’de verilmiştir. Çalışmaya 25-29 yaş aralığında sadece 1 kişi katılmış olup, B2 yeterlilik seviyesinde olduğu görülmektedir. 30-39 yaş aralığındaki kişilerin %22’si C1 seviyesinde, %4’ü C2 seviyesindedir. Özellikle 30-39 yaş grubunun Y kuşağında doğup Z kuşağında eğitim aldıkları düşünüldüğünde, teknolojiye ve teknolojik cihazlara yatkın bir jenerasyonu temsil eden bu grubun eğitimde de bu yatkınlıklarını yetkinliğe dönüştürmekte zorlanmadıkları söylenebilir. X kuşağında doğup Y kuşağında eğitim hayatını geçiren gruba geçildiğinde

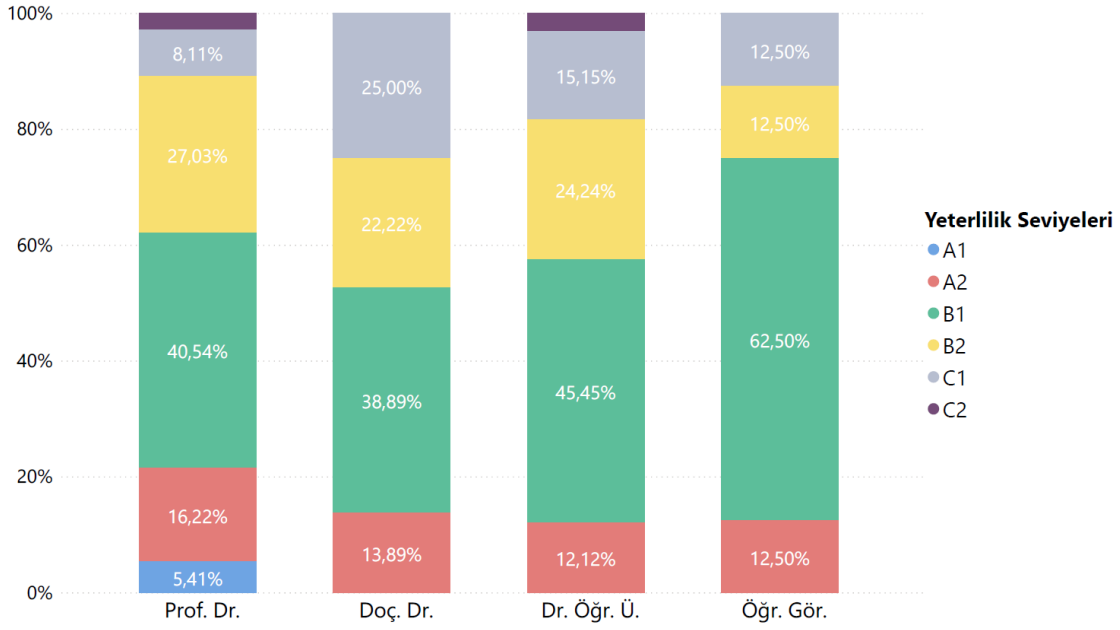
(40-49 ve 50-59 yaş arası) C1 ve C2 seviyesinin azaldığı ve B2 seviyesine doğru gerilediği görülmektedir. Bu grup teknolojinin geliştiği bir dönemde eğitim ve akademisyenliğe başlangıç hayatlarını geçirdiklerinden dijital yetkinlik geliştirmede ortalama üzeri bir eğilim içerisindedir. Ancak X kuşağını temsil eden 60 yaş ve üzerinde ise C1 ve C2 seviyelerinin yer almadığı görülmektedir. Bu grupta dikkat çeken en önemli özellik %60'ının B1 seviyesinde yoğunlaşmış olmasıdır. Belirli bir düzeyin üzerine dijital yetkinliklerini çıkarmakta zorlandıkları ancak ortalama bir dijital yetkinlik kazanmaya yönelik gelişmelerinin olduğu yorumu yapılabilir. Özellikle Y ve Z kuşağında gelişen teknolojinin kolay kabullenilmesine bağlı olarak dijital yetkinlikler konusunda daha iyi seviyeler yakalanırken, aynı seviye daha önceki kuşaklarda yakalanılamamıştır. Bu grupların eğitimlerinin yetkinliklerine göre farklı yaklaşımlarla düzenlenmesi daha uygun olacaktır.

12. Unvana Göre Dijital Yeterlilik Seviyeleri

Çalışmaya katılan öğretim elemanlarının unvanlara göre dağılımı Şekil 21 'de verilmiştir. Bu dağılıma göre 37 kişi Prof. Dr., 36 kişi Doç. Dr., 33 kişi Dr. Öğr. Üyesi ve 8 kişi Öğr. Gör. unvanına sahiptir.

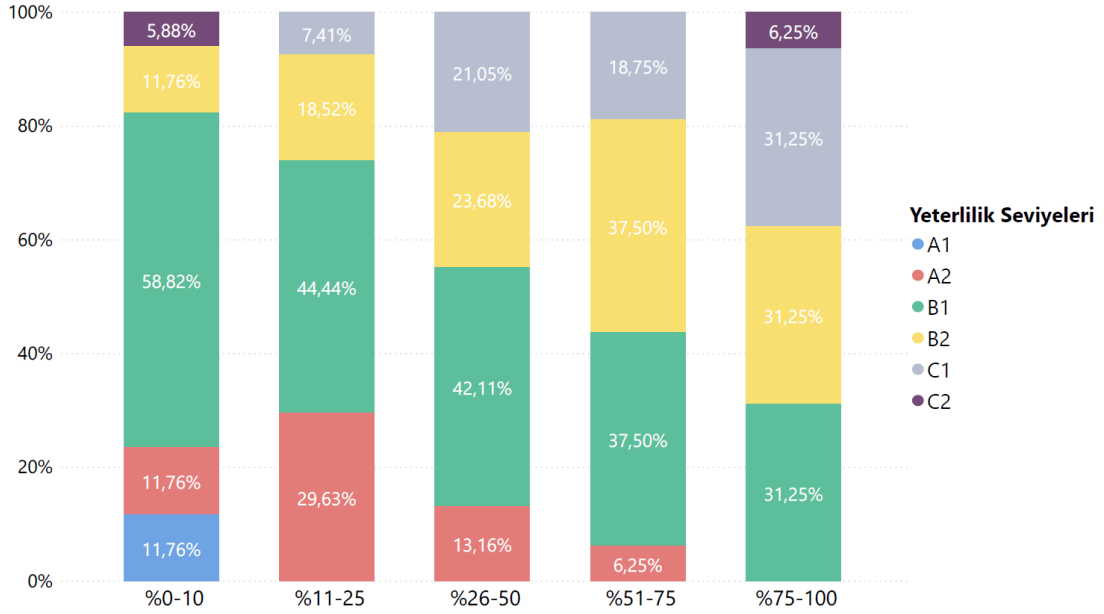
Şekil 21. Çalışmaya katılan öğretim elemanlarının unvanlara göre dağılımı

Şekil 22. Unvanlara göre dijital yeterlilik seviyelerinin dağılımı

Şekil 22 incelendiğinde çalışmaya katılan profesör unvanına sahip kişilerin %40,54'ünün B1 seviyesinde, %27,03'ünün B2 seviyesinde olduğu görülmektedir. C1 ve C2 seviyelerindeki oranlar diğer akademik unvana sahip kişilerin oranlarından daha düşüktür. A2 yeterlilik seviyesinde olan kişiler en çok profesör grubu içindedir. Ayrıca A1 seviyesi diğer gruplarda görülmezken profesör grubunda %5,41'lik bir orana sahiptir. Genel olarak profesör grubu, akademik gruplar içinde dijital teknolojileri kullanma konusunda A1 ve A2 seviyeleri açısından yüksek orana sahipken C1 ve C2 seviyeleri açısından düşük oranlara sahiptir. Özellikle Doçent unvanına sahip öğretim elemanlarının dijital yetkinlikler açısından ön plana çıktıkları görülmektedir. Doçent unvanına sahip öğretim üyelerinin dijital yetkinliklerin yaygınlaştırılması ile ilgili daha etkin rol almalarını sağlayacak teşvik mekanizmalarının oluşturulması dijital yetkinliklerin daha geniş bir kitleye hızlı bir şekilde ulaşmasını sağlayabileceği düşünülmektedir.

13. Pandemi Öncesinde Dijital Teknolojileri Öğretim Süreçlerinde Kullanım Yüzdesi

Şekil 23. Pandemi öncesinde dijital teknolojilerin öğretim süreçlerinde kullanım yüzdesi

Şekil 23 incelendiğinde pandemi öncesinde dijital teknolojileri sınıf ortamındaki öğretim süreçlerinde kullanım yüzdesi arttıkça öğretim elemanlarının yeterlilik seviyeleri artmakta ve bu da dijital teknolojileri kullanma konusundaki becerilerinin arttığını göstermektedir. Dijital teknolojilerin öğretim süreçlerinde kullanım yüzdesi azaldıkça öğretim elemanları B1 yeterlilik seviyesinde yoğunlaşmaktadır.

14. Sonuç

Bu çalışmada Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının öğretim süreçlerinde dijital teknolojileri kullanım durumları ve dijital yeterlilik seviyeleri tespit edilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde, Atatürk Üniversitesinin dijital eğitim süreçlerinin güçlendirilmesine yönelik kurum genelinde ve Eğitim Fakültesi'nin özelinde geliştireceği stratejilerde aşağıdaki hususlara odaklanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

- Öğretim elemanları pandemi sürecinin de getirdiği zorunlulukla birlikte öğretim süreçlerinde Ders Bilgi Sistemi, dijital sınavlar, anketler, sunumlar ve halihazırdaki çoklu ortam materyallerini yoğun olarak kullanılmaktadırlar. Pandemi sürecinde öğretim elemanlarının DBS üzerinden senkron olarak canlı derslerini gerçekleştirmeleri ve asenkron olarak da haftalık en az üç etkinlik (tartışma etkinlikleri, dijital kaynak paylaşımı vb.) yapmaları üniversite yönetimi tarafından zorunlu tutulmuştur. Öğretim elemanlarının bu alışkanlıklarını devam ettirmeleri için yüz yüze eğitime geçildiğinde de derslerinde DBS kullanmaları ve dijital kaynaklarını DBS üzerinden paylaşmaları zorunluluğu sürdürülebilir.
- Öğretim elemanlarının önemli bir bölümü video, ses gibi derslerine yönelik çoklu ortam materyalleri de oluşturmaktadırlar. Öğretim elemanlarına bu tür materyallerin nasıl geliştirileceğine yönelik ATA-ÖGEM tarafından çevrimiçi seminerler düzenlenmiştir. Özellikle farklı türlerde öğretimsel videoların geliştirilmesi ve ters-yüz öğrenme gibi yaklaşımlarla ders

süreçlerinde kullanımına yönelik uygulamalı eğitimlerin artırılması planlanabilir. Diğer yandan öğretim elemanlarının dijital posterler, zihin haritaları, etkileşimli uygulamalar ve oyunlar gibi kendi derslerine özgün dijital materyaller geliştirme, blog veya wiki'ler oluşturma hususlarında eksiklikleri görülmektedir. Üniversitemizin çeşitli birimleri tarafından oluşturulan etkileşimli materyaller ve etkinlikler oluşturmaya yönelik eğitim ve örnek uygulama videoları Pandemi sürecinde öğretim elemanlarına destek sağlamak amacıyla Atatürk Üniversitesi Eğitime Devam Sayfasından (<https://egitimdevam.atauni.edu.tr/ogretim-eleman/>) paylaşılmıştır. Ayrıca pandemi sürecinde çok sayıda çevrimiçi seminer düzenlenmiştir. Öğretim elemanlarının bu tür yardım materyallerini kullanarak kendi derslerine özgün etkileşimli dijital materyaller geliştirmelerine ve sonrasında alan bazlı küçük gruplarla bir araya gelinerek materyallerin değerlendirilmesine yönelik teşvik mekanizmaları oluşturulması planlanabilir.

- Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun pandemi öncesinde öğretim sürelerinin %50'sinin azında dijital teknolojileri kullanmaya yer verdikleri belirlenmiştir. Pandemi öncesinde dijital teknolojileri daha fazla kullanan öğretim elemanlarının dijital yeterlilikleri de daha üst düzeydedir. Üniversitemizde pandemiyle birlikte öğretim elemanları dijital teknolojileri yoğun olarak kullanmışlardır. Yüz yüze eğitime geçildiğinde de dijital teknolojilerin öğretim süreçlerinde etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik kurumsal stratejiler geliştirilmektedir. Öğretim programlarının yenilenmesi kapsamında bölümlerde derslerin uzaktan eğitim yöntemiyle ve hibrit olarak planlanması desteklenmektedir. Ayrıca bölümlerin programlarındaki dersleri öğrencilerin dijital yeterliliklerini destekleyecek şekilde yeniden tasarlamaları zorunlu hale getirilmiştir.
- Öğretim elemanları kurumun internet bağlantısını güvenilir ve hızlı, sınıfların teknolojik alt yapısını yeterli bulmaktadır. Ayrıca, üniversite tarafından gerekli teknik desteğin sağlandığını ve teknik alt yapının güncellenmesi ve iyileştirilmesi için yatırım yapıldığını belirtmişlerdir. Dijital Dönüşüm ve Yazılım Ofisi ile BAUM tarafından yürütülen işbirlikli çalışmaların öğretim elemanlarına yansımalarının olumlu olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca kurumun dijital yetkinliklerini geliştirmelerini desteklediğini ve öğretimde dijital teknolojilerin entegrasyonunu teşvik ettiğini ifade etmişlerdir. Özellikle ATA-ÖGEM tarafından yürütülen çalışmaların bu noktada etkili olduğu düşünülmektedir. Atatürk Üniversitesinin dijital dönüşüm vizyonu doğrultusunda ilgili kurumları güçlendirme politikaları olumlu sonuçlar vermektedir. Bu kapsamda bu kurumların öncülüğünde fakültelerle işbirlikli çalışmalar planlanabilir.
- Öğretim elemanlarının dijital yeterlilik seviyeleri B1 ve B2 düzeyinde yoğunlaşmıştır. Bu sonuç eğitim fakültesi öğretim elemanlarının dijital yeterliliklerinin oldukça iyi olduğunu göstermektedir. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türkiye'nin köklü, akademik kadro olarak güçlü ve önde gelen eğitim fakültelerinden birisidir. Eğitim fakültesi öğretim elemanları alanları itibarıyla pedagojik yönden üst düzey bilgi ve becerilere sahiptirler. Dijital yeterlilik açısından da elde edilen olumlu sonuçlar öğretim elemanlarının pedagojik bilgilerini teknoloji ve alan bilgileriyle iyi bir şekilde bütünleştirdiklerini göstermektedir.

Eğitim fakültesi öğretim elemanlarının dijital yeterliliklerini C1 ve C2 seviyesine yükseltmelerine yönelik ATA-ÖGEM öncülüğünde üst düzey eğitim etkinlikleri planlanabilir. Eğitim fakültesi öğretim elemanlarının yeterlilikleri üst düzeye çıkartılarak üniversite kapsamında kendi alanlarıyla ilişkili alanlardaki öğretim elemanlarına mentörlük yapmalarına yönelik bir sistem tasarlanabilir. Böylece tüm üniversite bünyesinde dijital eğitime yönelik dönüşümün hızlandırılması mümkün olabilir.

- Öğretim elemanlarının dijital yeterlilik seviyeleri altı boyutta detaylı olarak incelendiğinde; özellikle dijital kaynakların kullanımında üst seviyelerde yer almaktadırlar. Bu durum üzerinde pandemi sürecinin getirdiği zorunluluklar etkili olmuştur. Bu olumlu etkinin sürdürülmesine yönelik olarak üniversite bünyesindeki öğretim programlarını güncelleme çalışmalarında dijitalleşmeye özellikle önem verilmektedir.
- Öğretim elemanları mesleğinde dijital becerilerin kullanımı, öğrencilerin dijital yetkinliklerinin desteklenmesi, öğrencilerin güçlendirilmesi, değerlendirme ve öğretme ve öğrenme boyutlarında çoğunlukla orta seviyelerde yer almaktadırlar. Öğretim elemanlarının dijital yeterliliklerinin bu boyutlarda geliştirilmesine yönelik olarak Dijital Dönüşüm ve Yazılım Ofisi ile ATA-ÖGEM işbirliğinde kapsamlı uygulamalar yapılması planlanabilir. Ayrıca öğretim elemanlarının ihtiyaçları doğrultusunda yapay zeka destekli kişiselleştirilmiş sistemler de oluşturulabilir.
- Öğretim elemanlarının yaş ve unvanlarına göre dijital yeterlilik seviyelerinde farklılıklar ön plana çıkmaktadır. Farklı gruplarda yer alan öğretim elemanlarının dijital teknolojileri öğretim süreçlerinde kullanmaya yönelik motivasyonları ve mesleki eğitim ihtiyaçları farklılaşmaktadır. Bu doğrultuda diğer unvan grubundakilerin yanı sıra özellikle de Profesör unvanına sahip kişilerin dijital eğitime yönelik mesleki gelişimlerini sürdürmeleri noktasında teşvik mekanizmalarının oluşturulması planlanabilir.